

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

2. travnja 2020.*

Sadržaj

Pravni okvir	4
Međunarodno pravo	4
Pravo Unije	5
Direktiva 2011/95/EU	5
Odluke 2015/1523 i 2015/1601	6
Okolnosti spora i presudski postupci	11
Postupak pred Sudom	14
O tužbama	14
Dopuštenost	14
Prigovori nedopuštenosti u predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, koji se temelje na tome da su tužbe bespredmetne i da proturječe cilju postupka iz članka 258. UFEU-a	14
– Argumentacija stranaka	14
– Ocjena Suda	15
Prigovori nedopuštenosti u predmetima C-715/17 i C-718/17, koji se temelje na povredi načela jednakog postupanja	17
– Argumentacija stranaka	17
– Ocjena Suda	17
Prigovor nedopuštenosti u predmetu C-718/17, koji se temelji na povredi prava obrane tijekom presudskog postupka	18
– Argumentacija stranaka	18

* Jezici postupka: češki, mađarski i poljski

– Ocjena Suda	19
Prigovor nedopuštenosti u predmetu C-719/17, koji se temelji na nedovoljnoj preciznosti ili nedosljednosti tužbe	22
– Argumentacija stranaka	22
– Ocjena Suda	22
Meritum	23
Postojanje navodnih povreda	23
Sredstva obrane koja Republika Poljska i Mađarska temelje na članku 72. UFEU-a u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a	25
– Argumentacija stranaka	25
– Ocjena Suda	26
Sredstvo obrane koje je Češka Republika istaknula zbog nefunkcionalnosti i nedostatka učinkovitosti mehanizma premještanja predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601 prilikom njegove konkretne primjene	31
– Argumentacija stranaka	31
– Ocjena Suda	31
Troškovi	33

„Povreda obveze države članice – Odluke (EU) 2015/1523 i (EU) 2015/1601 – Članak 5. stavci 2. i 4. do 11. svake od tih odluka – Privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Helenske Republike i Republike Italije – Krizna situacija zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja na državno područje određenih država članica – Premještanje tih državljana na državna područja drugih država članica – Postupak premještanja – Obveza država članica da u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navedu broj podnositelja zahtjeva koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje – Naknadne obveze s ciljem stvarnog premještanja – Interesi država članica koji se odnose na nacionalnu sigurnost i javni poredak – Mogućnost da se država članica poziva na članak 72. UFEU-a kako ne bi primijenila obvezujuće pravne akte Unije”

U spojenim predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17,

povodom tužbi zbog povrede obveze na temelju članka 258. UFEU-a, podnesenih 21. i 22. prosinca 2017.,

Europska komisija, koju zastupaju Z. Malúšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils i A. Tokár, u svojstvu agenata,

tužitelj,

protiv

Republike Poljske, koju zastupaju E. Borawska-Kędzierska i B. Majczyna, u svojstvu agenata,

tuženika,

kojeg podupiru:

Češka Republika, koju zastupaju M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš kao i A. Brabcová, u svojstvu agenata,

Mađarska, koju zastupa M. Z. Fehér, u svojstvu agenta,

intervenijenti (predmet C-715/17),

Europska komisija, koju zastupaju Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils i A. Tokár, u svojstvu agenata,

tužitelj,

protiv

Mađarske, koju zastupaju M. Z. Fehér i G. Koós, u svojstvu agenata,

tuženika,

kojeg podupiru:

Češka Republika, koju zastupaju M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš kao i A. Brabcová, u svojstvu agenata,

Republika Poljska, koju zastupaju E. Borawska-Kędzierska i B. Majczyna, u svojstvu agenata,

intervenijenti (predmet C-718/17),

i

Europska komisija, koju zastupaju Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils i A. Tokár, u svojstvu agenata,

tužitelj,

protiv

Češke Republike, koju zastupaju M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš kao i A. Brabcová, u svojstvu agenata,

tuženika,

kojeg podupiru:

Mađarska, koju zastupa M. Z. Fehér, u svojstvu agenta,

Republika Poljska, koju zastupaju E. Borawska-Kędzierska i B. Majczyna, u svojstvu agenata,

intervenijenti (predmet C-719/17),

SUD (treće vijeće),

u sastavu: A. Prechal (izvjestiteljica), predsjednica Vijeća, K. Lenaerts, predsjednik Suda, u svojstvu suca trećeg vijeća, L. S. Rossi, J. Malenovský i F. Biltgen, suci,

nezavisna odvjetnica: E. Sharpston,

tajnik: M. Aleksejev, načelnik odjela,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 15. svibnja 2019.,

saslušavši mišljenje nezavisne odvjetnice na raspravi održanoj 31. listopada 2019.,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Svojom tužbom u predmetu C-715/17 Europska komisija zahtijeva od Suda da utvrdi da je Republika Poljska od 16. ožujka 2016. povrijedila obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2015/1523 od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 239, str. 146.) i članka 5. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke (SL 2015., L 248, str. 80.) kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. svake od tih dviju odluka time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje.
- 2 Svojom tužbom u predmetu C-718/17 Komisija zahtijeva od Suda da utvrdi da je Mađarska povrijedila obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje.
- 3 Svojom tužbom u predmetu C-719/17 Komisija zahtijeva od Suda da utvrdi da je Češka Republika povrijedila obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. svake od tih dviju odluka time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje.

Pravni okvir

Međunarodno pravo

- 4 Konvencija o statusu izbjeglica, potpisana u Ženevi 28. srpnja 1951. [Zbornik međunarodnih ugovora Ujedinjenih naroda, sv. 189., str. 150., br. 2545 (1954.)], stupila je na snagu 22. travnja 1954. Dopunjena je Protokolom o statusu izbjeglica sklopljenim u New Yorku 31. siječnja 1967., koji je stupio na snagu 4. listopada 1967. (u daljnjem tekstu: Ženevska konvencija).

- 5 U njezinu se članku 1., nakon što je u stavku A definiran pojam „izbjeglica” za potrebe Ženevske konvencije, u stavku F propisuje:

„Odredbe ove Konvencije neće se primjenjivati na osobe za koje postoje ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati:

- (a) da su počinile zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti, u smislu međunarodnih instrumenata utvrđenih kako bi se predvidjele odredbe koje se odnose na takve zločine;
- (b) da su počinile teško nepolitičko kazneno djelo izvan zemlje u kojoj se nalaze kao izbjeglice prije nego su u toj zemlji prihvaćene kao izbjeglice;
- (c) da su krive za djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda.”

Pravo Unije

Direktiva 2011/95/EU

- 6 U poglavlju III. Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL 2011., L 337, str. 9.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 13., str. 248.), naslovljenom „Uvjeti za status izbjeglice”, članak 12. te direktive, naslovljen „Isključenje”, u stavcima 2. i 3. propisuje:

„2. Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nemaju pravo na stjecanje statusa izbjeglice ako postoje ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati:

- (a) da su počinili zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kako je definirano međunarodnim instrumentima izrađenim kako bi se predvidjele odredbe u pogledu takvih zločina;
- (b) da su počinili teško nepolitičko kazneno djelo izvan zemlje u koju su izbjegli prije nego su bili prihvaćeni kao izbjeglice, što znači prije izdavanja dozvole boravaka na temelju odobrenog statusa izbjeglice; posebno okrutna djela, čak i ako su počinjena s navodnim političkim ciljem, mogu se smatrati teškim nepolitičkim kaznenim djelima;
- (c) da su krivi za djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda kako su navedena u preambuli i člancima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda [potpisane u San Franciscu 26. lipnja 1945.].

3. Stavak 2. primjenjuje se na osobe koje potiču ili na drugi način sudjeluju u izvršenju kaznenih djela ili djela koja su u njemu navedena.”

- 7 Poglavlje V. Direktive 2011/95, naslovljeno „Uvjeti za odobrenje supsidijarne zaštite”, sadržava njezin članak 17., naslovljen „Isključenje”, u skladu s kojim:

„1. Državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva nemaju pravo na supsidijarnu zaštitu ako postoje ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati da:

- (a) su počinili zločin protiv mira, ratni zločin ili zločin protiv čovječnosti kako je definirano međunarodnim instrumentima izrađenim kako bi se predvidjele odredbe u pogledu takvih zločina;
- (b) da su počinili teško kazneno djelo;
- (c) su krivi za djela koja su u suprotnosti s ciljevima i načelima Ujedinjenih naroda kao što su navedena u preambuli i člancima 1. i 2. Povelje Ujedinjenih naroda;
- (d) predstavljaju opasnost za društvo ili sigurnost države članice u kojoj se nalaze.

2. Stavak 1. primjenjuje se na osobe koje potiču ili na drugi način sudjeluju u izvršenju zločina ili djela navedenih u tom stavku.

3. Države članice mogu isključiti državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva od prava na supsidijarnu zaštitu ako je dotična osoba prije svog dolaska u državu članicu počinila jedno ili više kaznenih djela izvan područja primjene stavka 1., a koja bi bila kažnjiva kaznom zatvora da su počinjena u dotičnoj državi članici, i ako je dotična osoba napustila svoju zemlju podrijetla isključivo da bi izbjegla kažnjavanje koje proizlazi iz tih kaznenih djela.”

Odluke 2015/1523 i 2015/1601

- 8 Uvodne izjave 1., 2., 7., 11., 12., 23., 25., 26., 31. i 32. Odluke 2015/1601 glase:

„(1) U skladu s člankom 78. stavkom 3. [UFEU-a], u slučaju da se jedna ili više država članica nađu u hitnoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljanina trećih zemalja, Vijeće, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može usvojiti privremene mjere u korist dotične države članice ili dotičnih država članica.

(2) U skladu s člankom 80. [UFEU-a], politike Unije u području graničnih kontrola, azila i useljavanja i njihov[a] provedb[a] trebaju biti uređene načelo[m] solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, a akti Unije usvojeni u tom području trebaju sadržavati odgovarajuće mjere za primjenu tog načela.

[...]

(7) Na sastanku 25. i 26. lipnja 2015. Europsko vijeće je među ostalim odlučilo da bi se napredak trebao usporedno postići u pogledu triju ključnih dimenzija: premještanja/ponovnog naseljavanja, vraćanja/ponovnog prihvata/reintegracije i suradnje sa zemljama porijekla i tranzitnim zemljama. Europsko vijeće je, u svjetlu trenutačne hitne situacije i predanosti jačanju solidarnosti i odgovornosti, postiglo poseban dogovor o privremenom i iznimnom premještanju 40 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz Italije i iz Grčke u druge države članice tijekom razdoblja od dvije godine, u čemu bi sudjelovale sve države članice.

[...]

(11) Razmatrajući poseban položaj država članica predstavnici vlada država članica koji su se sastali u okviru Vijeća konsenzusom su 20. srpnja 2015. usvojili rezoluciju o raspodjeli 40 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz Grčke i Italije. Tijekom razdoblja od dvije godine 24 000 osoba bit će premješteno iz Italije, a 16 000 iz Grčke. Vijeće [Europske unije] je 14. rujna 2015. donijelo Odluku [...] 2015/1523 kojom je predviđena uspostava privremenog i iznimnog mehanizma premještanja osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice.

(12) Tijekom posljednjih mjeseci migracijski se pritisak naglo pojačao na južnim vanjskim kopnenim i morskim granicama, a pomicanje migracijskih tokova nastavilo se od središnjeg prema istočnom Sredozemlju i zapadnobalkanskoj ruti zbog rastućeg broja migranata koji dolaze u Grčku i iz Grčke. S obzirom na situaciju trebalo bi omogućiti daljnje privremene mjere kako bi se ublažio pritisak zbog povećanog broja zahtjeva za azil iz Italije i Grčke.

[...]

(23) Mjere premještanja iz Italije i Grčke, predviđene ovom Odlukom, povlače za sobom privremeno odstupanje od pravila utvrđenog u članku 13. stavku 1. [Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL 2013., L 180, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 108. i ispravak SL 2017., L 49, str. 50.)] prema kojem bi Italija i Grčka inače bile odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju III. te uredbe, kao i privremeno odstupanje od postupovnih koraka, među ostalim rokova, utvrđenih u člancima 21., 22. i 29. te uredbe. Ostale odredbe Uredbe [...] br. 604/2013 [...] i dalje se primjenjuju [...].

[...]

(25) Trebalo je odrediti koje kriterije primijeniti pri odlučivanju o tome koje podnositelje zahtjeva i koliko njih treba premjestiti iz Italije i iz Grčke, ne dovodeći u pitanje odluke na nacionalnoj razini o zahtjevima za azil. Jasan i upotrebljiv sustav predviđen je na temelju praga koji odgovara prosječnoj stopi odluka na razini Unije kojima se odobrava međunarodna zaštita u prvostupanjskim postupcima, kako je utvrdio Eurostat, u odnosu na ukupan broj prvostupanjskih odluka na razini Unije o zahtjevima za međunarodnu zaštitu, na temelju najnovijih dostupnih statističkih podataka. S jedne strane, tim bi se pragom moralo osigurati, u najvećoj mogućoj mjeri, da svi podnositelji zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita mogu u potpunosti i brzo ostvariti svoja prava na zaštitu u državi članici premještanja. S druge strane, time bi se u najvećoj mogućoj mjeri moralo spriječiti da podnositelji zahtjeva za koje je vjerojatno da će primiti negativnu odluku u vezi sa zahtjevom budu premješteni u drugu državu članicu, čime bi se neopravdano produljio njihov boravak u Uniji. U ovoj Odluci trebalo bi upotrijebiti prag od 75 % temeljen na najnovijim ažuriranim tromjesečnim podacima Eurostata za prvostupanjske odluke.

(26) Privremene mjere namijenjene su smanjenju znatnog pritiska na sustave azila Italije i Grčke, posebno premještanjem znatnog broja podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, a koji su u državno područje Italije ili Grčke ušli nakon datuma početka primjene ove Odluke. Na temelju ukupnog broja državljana trećih zemalja koji su u 2015. u Italiju i Grčku ušli nezakonitim putem te broja onih kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, ukupno 120 000 podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita trebalo bi premjestiti iz Italije i iz Grčke. [...]

[...]

- (31) Potrebno je osigurati brzu uspostavu postupka premještanja te provedbu privremenih mjera uz blisku administrativnu suradnju država članica i operativnu potporu koju pruža [Europski potporni ured za azil (EASO)].
- (32) Tijekom čitavog postupka premještanja trebalo bi voditi računa o nacionalnoj sigurnosti i javnom redu, sve do provedbe transfera podnositelja zahtjeva. Uz potpuno poštovanje temeljnih prava podnositelja zahtjeva, uključujući relevantna pravila o zaštiti podataka, ako država članica ima opravdane razloge smatrati da podnositelj zahtjeva predstavlja opasnost za njezinu nacionalnu sigurnost ili javni red, o tome bi trebala obavijestiti druge države članice.”
- 9 Izričaj uvodnih izjava 1., 2., 7., 23., 25., 26., 31. i 32. Odluke 2015/1601 u biti je jednak onome uvodnih izjava 1., 2., 6., 18., 20., 21., 25. i 26. Odluke 2015/1523.
- 10 Članak 1. Odluke 2015/1601, naslovljen „Predmet”, u stavku 1. izričajem koji je u biti jednak onome članka 1. Odluke 2015/1523 određivao je:
- „Ovom se Odlukom uvode privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke, kako bi im se pružila podrška da se bolje nose s hitnom situacijom zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja u tim državama članicama.”
- 11 Članak 2. svake od tih odluka, naslovljen „Definicije”, određivao je:
- „Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:
- [...]
- (e) ‚premještanje’ znači transfer podnositelja zahtjeva s državnog područja države članice, koja je prema kriterijima utvrđenima u poglavlju III. Uredbe (EU) br. 604/2013 navedena kao odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu, na državno područje države članice;
- (f) ‚država članica premještanja’ znači država članica koja postaje odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013 podnositelja zahtjeva nakon njegova premještanja na državno područje te države članice.”
- 12 Članak 3. Odluke 2015/1601, naslovljen „Područje primjene”, određivao je istovjetnim izričajem kao i članak 3. Odluke 2015/1523:
- „1. Premještanje u skladu s ovom Odlukom odvija se samo u pogledu podnositelja zahtjeva koji je zahtjev za međunarodnu zaštitu podnio u Italiji ili Grčkoj i za kojeg bi te države inače bile odgovorne na temelju kriterija za određivanje odgovorne države članice utvrđenih u poglavlju III. Uredbe [...] br. 604/2013.
2. Premještanje u skladu s ovom Odlukom primjenjuje se samo na podnositelja zahtjeva s državljanstvom za koje udio odluka o priznavanju međunarodne zaštite u odnosu na prvostupanjske odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu iz poglavlja III. Direktive 2013/32/EU [Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL 2013., L 180, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 12., str. 249.)], prema najnovijim raspoloživim podacima Eurostata o prosjeku Unije koji se ažuriraju svaka tri mjeseca, iznosi 75 % ili više. [...]”
- 13 Članak 4. Odluke 2015/1523 predviđao je premještanje iz Italije i Grčke na državno područje drugih država članica na koje se ta odluka primjenjuje, među kojima nije bila Mađarska, 40 000 osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, među kojima 24 000 iz Italije i 16 000 iz Grčke.

14 Članak 4. Odluke 2015/1601 određivao je:

„1. 120 000 podnositelja zahtjeva premješta se u druge države članice kako slijedi:

- (a) 15 600 podnositelja zahtjeva premješta se iz Italije na državna područja ostalih država članica u skladu s tablicom iz Priloga I.
- (b) 50 400 podnositelja zahtjeva premješta se iz Grčke na državna područja ostalih država članica u skladu s tablicom iz Priloga II.
- (c) 54 000 podnositelja zahtjeva premješta se na državna područja ostalih država članica razmjerno brojkama utvrđenima u prilogima I. i II., u skladu sa stavkom 2. ovog članka ili izmjenom ove Odluke, kako je navedeno u članku 1. stavku 2. i u stavku 3. ovog članka.

2. Od 26. rujna 2016. 54 000 podnositelja zahtjeva navedenih u stavku 1. točki (c) premješta se iz Italije i Grčke, u omjeru koji proizlazi iz stavka 1. točaka (a) i (b), na državna područja drugih država članica razmjerno brojkama utvrđenima u prilogima I. II. Komisija Vijeću podnosi prijedlog o brojkama koje se na odgovarajući način raspodjeljuju po pojedinoj državi članici.

[...]”

15 Člankom 1. Odluke Vijeća (EU) 2016/1754 od 29. rujna 2016. (SL 2016., L 268, str. 82.) dopunjen je članak 4. Odluke 2015/1601 sljedećim stavkom:

„3.a U pogledu premještanja podnositelja zahtjeva iz stavka 1. točke (c), države članice mogu odlučiti ispuniti svoju obvezu prihvatom sirijskih državljana koji se nalaze u Turskoj na svoje državno područje u okviru nacionalnih ili multilateralnih programa zakonitog prihvata osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita, osim programa preseljenja koji je predmet zaključaka predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru [Europskog] [v]ijeća 20. srpnja 2015. Broj osoba koje je određena država članica prihvatila na taj način podrazumijeva odgovarajuće smanjenje obveze te države članice.

[...]”

16 Prilozi I. i II. Odluci 2015/1601 sadržavali su tablice u kojima su za države članice, osim Helenske Republike i Talijanske Republike, na koje se ta odluka primjenjivala, a među kojima su i Republika Poljska, Mađarska i Češka Republika, navedene obvezujuće kvote podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz Italije ili Grčke koje treba premjestiti na državno područje svake od tih država članica.

17 Članak 5. Odluke 2015/1601, naslovljen „Postupak premještanja”, predviđao je:

„[...]

2. Države članice u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navode broj podnositelja zahtjeva koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje i sve druge relevantne informacije.

3. Na temelju tih informacija Italija i Grčka, uz pomoć EASO-a i, ako je to primjenjivo, uz pomoć časnikâ za vezu država članica iz stavka 8. utvrđuju pojedinačne podnositelje zahtjeva koje se moglo premjestiti u druge države članice te, što je prije moguće, kontaktnim točkama tih država članica dostavljaju sve relevantne informacije. U tu se svrhu prednost daje ranjivim podnositeljima zahtjeva u

smislu članka 21. i 22. Direktive 2013/33/EU [Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvata podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (SL 2013., L 180, str. 96.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 137.)].

4. Nakon što to odobri država članica premještanja, Italija i Grčka što je prije moguće, savjetujući se s EASO-om, donose odluku o premještanju svakog utvrđenog podnositelja zahtjeva u konkretnu državu članicu premještanja i obavješćuju podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Država članica premještanja može odlučiti ne odobriti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za to postoje opravdani razlozi kako je navedeno u stavku 7. ovog članka.

5. Podnositelje zahtjeva čiji se otisci prstiju moraju uzeti u skladu s obvezama utvrđenima u članku 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 [Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL 2013., L 180, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 15., str. 78.)] mogu se predložiti za premještanje samo ako su im otisci prstiju uzeti i dostavljeni središnjem sustavu Eurodaca u skladu s tom uredbom.

6. Transfer podnositelja zahtjeva na državno područje države članice premještanja obavlja se što je prije moguće nakon datuma obavješćivanja dotične osobe o odluci o transferu iz članka 6. stavka 4. ove Odluke. Italija i Grčka državi članici premještanja dostavljaju podatke o mjestu i vremenu transfera, kao i sve druge relevantne informacije.

7. Države članice zadržavaju pravo odbiti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za njega postoje opravdani razlozi da ih se smatra opasnošću za njihovu nacionalnu sigurnost ili javni red ili ako postoje ozbiljni razlozi za primjenu odredaba o isključenju utvrđenih u člancima 12. i 17. Direktive 2011/95/EU.

8. Radi provedbe svih aspekata postupka premještanja opisanih u ovom članku države članice mogu, nakon razmjene svih odgovarajućih informacija, donijeti odluku o imenovanju časnikâ za vezu u Italiji i Grčkoj.

9. U skladu s pravnom stečevinom Unije, države članice u potpunosti provode svoje obveze. U skladu s tim, identifikaciju, registraciju i uzimanje otisaka prstiju u svrhu postupka premještanja jamče Italija i Grčka. Kako bi se osiguralo da proces i dalje bude učinkovit te da se njime može upravljati, mjesta i mjere za prihvata organiziraju se za privremeni smještaj ljudi u skladu s pravnom stečevinom Unije, sve dok se brzo ne donese odluka o njihovoj situaciji. Podnositelji zahtjeva koji izbjegavaju postupak premještanja isključeni su iz premještanja.

10. Postupak premještanja predviđen ovim člankom dovršava se što je prije moguće, a najkasnije dva mjeseca od trenutka kada država članica premještanja uputi navod u skladu sa stavkom 2., osim ako država članica premještanja odobri premještanje u skladu sa stavkom 4. manje od dva tjedna prije isteka tog dvomjesečnog razdoblja. U tom se slučaju rok za dovršenje postupka premještanja može produljiti za najviše dva dodatna tjedna. Osim toga, navedeni se rok prema potrebi može produljiti i za dodatna četiri tjedna ako Italija ili Grčka dokažu objektivne praktične prepreke koje sprečavaju da se transfer dogodi.

Ako postupak premještanja nije dovršen unutar tih rokova te osim ako se Italija i Grčka s državom članicom premještanja dogovore o razumnom produljenju roka, Italija i Grčka ostaju odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013.

11. Nakon premještanja podnositelja zahtjeva država članica premještanja uzima otiske prstiju podnositelja zahtjeva i dostavlja ih središnjem sustavu Eurodaca u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 te ažurira skupove podataka u skladu s člankom 10. i, gdje je to primjenjivo, člankom 18. te uredbe.”

- 18 Članak 5. Odluke 2015/1523, naslovljen „Postupak premještanja”, bio je u biti formuliran na isti način kao i članak 5. Odluke 2015/1601.
- 19 Članak 12. Odluke 2015/1523 i Odluke 2015/1601 predviđao je, među ostalim, da Komisija svakih šest mjeseci Vijeću podnosi izvješće o provedbi tih odluka.
- 20 Komisija se nakon toga obvezala podnositi mjesečna izvješća o provedbi različitih mjera premještanja i preseljenja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu donesenih na razini Unije, među kojima su i one predviđene odlukama 2015/1523 i 2015/1601. Na temelju toga Komisija je Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću podnijela petnaest izvješća o premještanju i preseljenju.
- 21 Komisija je 15. studenoga 2017. i 14. ožujka 2018. također dostavila izvješća o napretku koja, među ostalim, sadržavaju ažurirane podatke o premještanjima izvršenima na temelju odluka 2015/1523 i 2015/1601.
- 22 Iz članka 13. stavaka 1. i 2. Odluke 2015/1523 proizlazi da je ona stupila na snagu 16. rujna 2015. i da se primjenjivala do 17. rujna 2017. Članak 13. stavak 3. te odluke predviđao je da se ona primjenjuje na osobe koje su od 16. rujna 2015. do 17. rujna 2017. pristigle na talijansko ili grčko državno područje kao i na podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su na jedno od tih područja pristigli nakon 15. kolovoza 2015.
- 23 U skladu s člankom 13. stavcima 1. i 2. Odluke 2015/1601, ona je stupila na snagu 25. rujna 2015. i primjenjivala se do 26. rujna 2017. Članak 13. stavak 3. te odluke određuje da se ona primjenjuje na osobe koje su od 25. rujna 2015. do 26. rujna 2017. pristigle na talijansko i grčko državno područje kao i na podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su na jedno od tih područja pristigli nakon 24. ožujka 2015.

Okolnosti spora i prethodni postupci

- 24 Republika Poljska navela je 16. prosinca 2015., u skladu s člankom 5. stavkom 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601, broj od 100 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se brzo mogu premjestiti na njezino državno područje, od čega 65 iz Grčke i 35 iz Italije. Zatim su Helenska Republika i Talijanska Republika identificirale 73 odnosno 36 osoba za koje su od Republike Poljske zatražile premještanje. Potonja država članica nije odgovorila na te zahtjeve i nijedan podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije premješten na njezino državno područje na temelju odluka 2015/1523 i 2015/1601. Republika Poljska zatim više nije preuzela nikakvu obvezu premještanja.
- 25 Nesporo je da Mađarska, koja nije sudjelovala u mjeri dobrovoljnog premještanja predviđenoj Odlukom 2015/1523, ni u jednom trenutku nije navela broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se u skladu s člankom 5. stavkom 2. Odluke 2015/1601 mogu brzo premjestiti na njezino državno područje i da, posljedično, nijedan podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu nije premješten na državno područje te države članice na temelju te odluke.
- 26 Češka Republika je 5. veljače i 13. svibnja 2016. u skladu s člankom 5. stavkom 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 navela broj od 30 odnosno 20 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, od čega 20 i nakon toga 10 iz Grčke i u dva navrata po 10 iz Italije. Helenska Republika i Talijanska Republika identificirale su 30 odnosno 10 osoba za koje su zatražile premještanje u Češku Republiku. Potonja država članica pristala je premjestiti

15 osoba iz Grčke, od kojih je 12 stvarno premješteno. Češka Republika nije prihvatila nijednu od osoba koje je Talijanska Republika identificirala niti je bilo premještanja iz Italije u Češku Republiku. Prema tome, ukupno 12 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, svi iz Grčke, premješteno je na državno područje Češke Republike na temelju odluka 2015/1523 i 2015/1601. Nakon 13. svibnja 2016. Češka Republika više nije preuzela nikakvu obvezu premještanja.

- 27 Dopisima od 10. veljače 2016. Komisija je pozvala Republiku Poljsku, Mađarsku i Češku Republiku da, među ostalim, najmanje svaka tri mjeseca obavijeste o broju podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu premjestiti na njihovo državno područje i da takve podnositelje zahtjeva premještaju u redovitim vremenskim razmacima kako bi ispunile svoje zakonske obveze.
- 28 Dopisima od 5. kolovoza 2016. Komisija je podsjetila sve države članice na njihove obveze premještanja na temelju odluka 2015/1523 i 2015/1601.
- 29 U dopisu od 28. veljače 2017., koji su Komisija i predsjedništvo Vijeća Europske unije zajedno uputili ministrima unutarnjih poslova, države članice koje još nisu provele premještanja ili koje nisu provele premještanja razmjerno svojim udjelima bile su pozvane da odmah pojačaju svoje napore.
- 30 Češka Republika je dopisom od 1. ožujka 2017. navela da smatra da je njezina prva ponuda od 5. veljače 2016. za premještanje 30 osoba dovoljna.
- 31 Češka Republika donijela je 5. lipnja 2017. Rezoluciju br. 439, kojom je odlučila suspendirati provedbu svojih obveza preuzetih na sastanku Europskog vijeća 25. i 26. lipnja 2015., koje su potom formalizirane na sastanku predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Europskog vijeća od 20. srpnja 2015. i provedene Odlukom 2015/1523, kao i provedbu svojih obveza koje proizlaze iz Odluke 2015/1601 „s obzirom na znatno pogoršanje stanja u području sigurnosti u Uniji [...] i očito nefunkcioniranje sustava premještanja”.
- 32 U nekoliko svojih izvješća Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću o premještanju i preseljenju Komisija je inzistirala na tome da države članice u redovitim vremenskim razmacima navedu broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu premjestiti na njihovo državno područje u skladu s obvezama svake države članice na temelju Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601 i da provode stvarna premještanja razmjerno svojim obvezama, a osobito njihovim kvotama iz Priloga I. i II. Odluci 2015/1601, pod prijetnjom tužbe zbog povrede obveze.
- 33 U svojim komunikacijama od 18. svibnja 2016. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Treće izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 360 final], od 15. lipnja 2016. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Četvrto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 416 final], od 13. srpnja 2016. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Peto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 480 final], od 28. rujna 2016. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Šesto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 636 final], od 9. studenoga 2016. Europskom parlamentu, Europskom parlamentu i Vijeću – Sedmo izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 720 final], i od 8. prosinca 2016. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Osmo izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2016) 791 final], Komisija je navela da si pridržava pravo korištenja ovlastima koje su joj povjerene ugovorima ako predmetne države članice ne poduzmu potrebne mjere s ciljem ispunjavanja svojih obveza u području premještanja kako su predviđene odlukama 2015/1523 i 2015/1601.
- 34 Osim toga, u svojim komunikacijama od 8. veljače 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Deveto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2017) 74 final], od 2. ožujka 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Deseto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2017) 202 final], od 12. travnja 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Jedanaesto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2017) 212 final], i od 16. svibnja 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Dvanaesto izvješće o premještanju i

premještanju iz Europske komisije, [COM(2017) 260 final], Komisija je posebno zahtijevala da Republika Poljska, Mađarska i Češka Republika premještanjem podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i preuzimanjem obveza premještanja ispune obveze premještanja koje imaju na temelju Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601. Navela je da si pridržava mogućnost pokretanja postupaka zbog povrede obveze protiv tih država članica ako one što prije ne ispune svoje obveze.

- 35 U Dvanaestom izvješću o premještanju i preseljenju Komisija je zahtijevala da države članice koje još nisu premjestile nijednog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili koje već godinu dana nisu navele broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu premjestiti iz Grčke i Italije na njihovo državno područje odmah ili najkasnije u roku od mjesec dana provedu takva premještanja i obveze.
- 36 Pismima opomene od 15. lipnja 2017. koje se odnose na Mađarsku i Češku Republiku i pismom opomene od 16. lipnja 2017. koje se odnosi na Republiku Poljsku Komisija je protiv tih triju država članica pokrenula postupak zbog povrede obveze na temelju članka 258. stavka 1. UFEU-a. U tim je pismima Komisija tvrdila da te države članice nisu poštovale obveze koje imaju na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 ni, posljedično, njihove naknadne obveze premještanja predviđene člankom 5. stavcima 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili člankom 5. stavcima 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 37 Budući da nije bila uvjerena odgovorima Republike Poljske, Mađarske i Češke Republike na ta pisma opomene, Komisija je 26. srpnja 2017. svakoj od tih triju država članica uputila obrazloženo mišljenje, ostajući pri svojem stajalištu prema kojem su Republika Poljska od 16. ožujka 2016., Mađarska od 25. prosinca 2015. i Češka Republika od 13. kolovoza 2016. povrijedile obveze koje imaju na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i, posljedično, naknadne obveze koje imaju na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601, pritom pozivajući te tri države članice da poduzmu potrebne mjere kako bi se uskladile s navedenim obvezama u roku od četiri tjedna, a najkasnije do 23. kolovoza 2017.
- 38 Češka Republika, dopisom od 22. kolovoza 2017., te Republika Poljska i Mađarska, dopisima od 23. kolovoza te iste godine odgovorile su na navedena obrazložena mišljenja.
- 39 U svojoj Komunikaciji od 6. rujna 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Petnaesto izvješće o premještanju i preseljenju, [COM(2017) 465 final], Komisija je ponovno utvrdila da su Republika Poljska i Mađarska bile jedine države članice koje nisu premjestile nijednog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, da Republika Poljska od 16. prosinca 2015. više nije preuzela obveze premještanja i da Češka Republika od 13. svibnja 2016. više nije preuzela takve obveze i da od kolovoza 2016. više nije provodila premještanje. Zatražila je da te tri države članice odmah preuzmu obveze premještanja i odmah provedu premještanja. Osim toga, u toj se komunikaciji pozvala na presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće (C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631), navodeći da je tom presudom Sud potvrdio valjanost Odluke 2015/1601.
- 40 Dopisima od 19. rujna 2017. Komisija je skrenula pozornost Republike Poljske, Mađarske i Češke Republike na tu presudu, ponavljajući da je njome potvrđena valjanost Odluke 2015/1601 te je pozvala te tri države članice da što prije donesu mjere potrebne za preuzimanje obveza premještanja i za provedbu premještanja.
- 41 Budući da nije primila odgovor na te dopise, Komisija je odlučila podnijeti ove tužbe.

Postupak pred Sudom

- 42 Odlukom predsjednika Suda od 8. lipnja 2018. Češkoj Republici i Mađarskoj dopušteno je da interveniraju u potporu zahtjevu Republike Poljske u predmetu C-715/17.
- 43 Odlukom predsjednika Suda od 12. lipnja 2018. Mađarskoj i Republici Poljskoj dopušteno je da interveniraju u potporu zahtjevima Češke Republike u predmetu C-719/17.
- 44 Odlukom predsjednika Suda od 13. lipnja 2018. Češkoj Republici i Republici Poljskoj dopušteno je da interveniraju u potporu zahtjevu Mađarske u predmetu C-718/17.
- 45 Nakon što su o tome saslušane stranke i nezavisna odvjetnica, valja zbog njihove povezanosti spojiti ove predmete u svrhu donošenja presude, u skladu s člankom 54. Poslovnika Suda.

O tužbama

Dopuštenost

- 46 Tri predmetne države članice ističu nekoliko argumenata kako bi osporile dopuštenost tužbe zbog povrede obveze koja se na njih odnosi.

Prigovori nedopuštenosti u predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, koji se temelje na tome da su tužbe bespredmetne i da proturječe cilju postupka iz članka 258. UFEU-a

– Argumentacija stranaka

- 47 Tri predmetne države članice u biti tvrde da je tužba koja se na njih odnosi nedopuštena jer, čak i kad bi Sud utvrdio povredu obveza koje proizlaze iz Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601 koja im se stavlja na teret, činjenica je da bi svakoj od predmetnih država članica bilo nemoguće ispuniti obveze koje su određene člankom 5. stavcima 2. i 4. do 11. svake od tih odluka s obzirom na to da je 17. rujna odnosno 26. rujna 2017. konačno isteklo razdoblje njihove primjene te su, posljedično, prestale obveze koje se njima određuju.
- 48 Iz sudske prakse Suda proizlazi da tužba podnesena na temelju članka 258. UFEU-a mora imati za cilj utvrđivanje postojanja povrede obveze radi njezina prestanka i ne može imati za jedini cilj izricanje isključivo deklaratorne presude kojom se utvrđuje postojanje povrede.
- 49 Prema tome, tužbe su bespredmetne i ne služe cilju postupka zbog povrede obveze iz članka 258. UFEU-a.
- 50 Osim toga, kad je riječ o povredama obveza koje proizlaze iz akata Unije čije je razdoblje primjene konačno isteklo i koje se više ne mogu ukloniti, Komisija ne može isticati dovoljan interes da Sud utvrdi te povrede.
- 51 Komisija osporava te argumente.

– *Ocjena Suda*

- 52 Valja podsjetiti da je cilj postupka predviđenog člankom 258. UFEU-a objektivno utvrđenje da država članica ne poštuje svoje obveze na temelju UFEU-a ili akta sekundarnog prava i da takav postupak također omogućava da se utvrdi je li država članica u konkretnom slučaju povrijedila pravo Unije (presuda od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 40. i navedena sudska praksa).
- 53 U tim okolnostima jedan od ciljeva pre-sudskog postupka je dati dotičnoj državi članici mogućnost da se uskladi s obvezama koje za nju proizlaze iz prava Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2015., Komisija/Slovačka, C-433/13, EU:C:2015:602, t. 39. i 40. i navedenu sudsku praksu).
- 54 Iz formulacije članka 258. drugog stavka UFEU-a proizlazi da Komisija može pokrenuti postupak pred Sudom ako se država članica o kojoj je riječ ne uskladi s obrazloženim mišljenjem u roku koji je njime za to određen. U skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda, za ocjenjivanje postojanja povrede stoga je relevantna situacija države članice nakon isteka tog roka (presuda od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 39. i navedena sudska praksa).
- 55 Točno je, kao što na to podsjećaju tri predmetne države članice, da iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da Komisija mora osigurati, po službenoj dužnosti i u općem interesu, da države članice provode pravo Unije i ishoditi utvrđenje o postojanju eventualnih povreda obveza predviđenih tim pravom kako bi ih okončala (vidjeti osobito presudu od 7. travnja 2011., Komisija/Portugal, C-20/09, EU:C:2011:214, t. 41. i navedenu sudsku praksu).
- 56 Međutim, tu sudsku praksu treba shvatiti na način da Komisija tužbom zbog povrede obveze od Suda ne može zahtijevati ništa drugo osim utvrđenja postojanja navodne povrede obveze radi njezina prestanka. Stoga Komisija ne može, primjerice, u okviru tužbe zbog povrede obveze zahtijevati od Suda da naloži državi članici određeno postupanje kako bi se uskladila s pravom Unije (vidjeti u tom smislu presudu od 7. travnja 2011., Komisija/Portugal, C-20/09, EU:C:2011:214, t. 41.).
- 57 Suprotno tomu, tužba zbog povrede obveze je dopuštena ako Komisija od Suda samo zahtijeva da utvrdi postojanje navodne povrede, među ostalim, u situaciji poput one u predmetnom slučaju, u kojoj je akt sekundarnog prava Unije čija se povreda ističe konačno prestao biti primjenjiv nakon datuma isteka roka određenog u obrazloženom mišljenju.
- 58 Naime, s obzirom na sudsku praksu navedenu u točki 52. ove presude, takva tužba zbog povrede obveze, s obzirom na to da se odnosi na objektivno utvrđenje Suda da država članica nije poštovala obveze koje ima na temelju akta sekundarnog prava i koja omogućuje da se utvrdi je li država članica povrijedila pravo Unije u određenom slučaju, u potpunosti je u skladu s ciljem koji se želi postići postupkom predviđenim u članku 258. UFEU-a.
- 59 U tim okolnostima valja istaknuti da je razdoblje primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 konačno isteklo 17. rujna odnosno 26. rujna 2017. (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 94.).
- 60 U tom pogledu tri predmetne države članice pozivaju se na okolnost prema kojoj više nije moguće otkloniti navodnu povredu s obzirom na to da je razdoblje primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 konačno isteklo. Međutim, ta okolnost, čak i da je utvrđena, ne može dovesti do nedopuštenosti predmetnih tužbi.
- 61 Naime, trima državama članicama o kojima je riječ pružena je mogućnost prestanka povrede obveze koja im se stavlja na teret prije isteka roka određenog u obrazloženim mišljenjima, to jest 23. kolovoza 2017., i stoga prije isteka razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601, na način da preuzmu obveze premještanja na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601 te

provedu stvarna premještanja u ispunjavanju obveza koje su imale na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601, kao što je Komisija od njih uostalom zahtijevala nizom dopisa i u više mjesečnih obavijesti o premještanju i preseljenju.

- 62 Budući da su na dan isteka roka tako određenog u obrazloženim mišljenjima obveze koje za države članice proizlaze iz odluka 2015/1523 i 2015/1601 još uvijek bile na snazi i da, kao što to ističe Komisija, a da joj se o tome ne proturječi, tri dotične države članice još uvijek nisu poštovale te obveze, iako im je Komisija dala mogućnost da to učine najkasnije na navedeni datum, toj je instituciji dopušteno podnijeti predmetne tužbe s ciljem da Sud utvrdi navodne povrede, neovisno o kasnijem isteku razdoblja primjene navedenih odluka.
- 63 Ako bi se prihvatila argumentacija triju predmetnih država članica, svaka država članica koja bi svojim postupanjem ugrozila ostvarenje cilja odluke donesene na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a i koja se kao „privremena mjera” primjenjuje samo tijekom ograničenog razdoblja, kao što je to slučaj s odlukama 2015/1523 i 2015/1601 (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 90. i 94.), mogla bi dakle izbjeći postupak zbog povrede obveze samo zato što se povreda odnosi na akt Unije čije je razdoblje primjene konačno isteklo nakon datuma isteka roka određenog u obrazloženom mišljenju, zbog čega bi države članice mogle imati koristi od vlastite pogreške (vidjeti po analogiji presudu od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 48.).
- 64 U tom bi slučaju Komisija bila onemogućena pokrenuti postupak pred Sudom protiv dotične države članice u skladu s ovlastima koje ima na temelju članka 258. UFEU-a radi utvrđenja takve povrede i potpunog izvršavanja svoje zadaće čuvara Ugovora koja joj je dodijeljena člankom 17. UEU-a (presuda od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 49.).
- 65 Štoviše, kad bi se u okolnostima poput onih u ovim predmetima zaključilo da je nedopuštena tužba zbog povrede obveze protiv države članice zbog povrede odluka donesenih na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a, kao što su odluke 2015/1523 i 2015/1601, to bi imalo negativan utjecaj kako na obvezujuću narav tih odluka tako i općenito na poštovanje vrijednosti na kojima se temelji Unija, u skladu s člankom 2. UEU-a, među kojima je i vladavina prava (vidjeti po analogiji presudu od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 50.).
- 66 Osim toga, utvrđenje predmetnih povreda i dalje je od materijalnog interesa u smislu da čini temelj odgovornosti koju država članica zbog svoje povrede može snositi prema drugim državama članicama, Uniji ili pojedincima (vidjeti u tom smislu presudu od 7. veljače 1973., Komisija/Italija, 39/72, EU:C:1973:13, t. 11.).
- 67 Naposljetku, što se tiče argumenta prema kojem Komisija nakon konačnog isteka razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 više nema pravni interes, valja podsjetiti na načelo utvrđeno ustaljenom sudskom praksom Suda, prema kojem Komisija ne mora dokazati postojanje pravnog interesa ni navesti razloge koji su je naveli na podnošenje tužbe zbog povrede obveze (presuda od 3. ožujka 2016., Komisija/Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, t. 26. i navedena sudska praksa).
- 68 U tom je pogledu točno, kao što to ističe Republika Poljska, da je u situaciji u kojoj je tužba bila podnesena u trenutku u kojem je povreda zapravo prestala zbog zamjene odredbi čija se povreda ističe novim odredbama prava Unije Sud naveo da, odstupajući od načela navedenog u prethodnoj točki ove presude, on mora, a da pritom ne može ocijeniti razloge svrsishodnosti kojima je nadahnut tužba koju je podnijela Komisija, ispitati predstavlja li tužba zbog povrede obveze koja se odnosi na prošlo postupanje tužbu za koju još postoji „dovoljan interes” (vidjeti u tom smislu presudu od 9. srpnja 1970., Komisija/Francuska, 26/69, EU:C:1970:67, t. 9. i 10.).

- 69 Međutim, valja utvrditi da situacija o kojoj je riječ u ovim postupcima zbog povrede obveze nije obuhvaćena posebnom situacijom iz sudske prakse navedene u prethodnoj točki ove presude, koju karakterizira zamjena odredbi prava Unije čija se povreda navodila novim odredbama, što je zapravo dovelo do prestanka predmetne povrede.
- 70 Osim toga i u svakom slučaju, u ovom predmetu interes Komisije za pokretanje postupka ne može se dovesti u pitanje. Naime, s jedne strane, rok određen u obrazloženim mišljenjima istekao je na datum kada su i dalje postojale povrede obveza koje se stavljaju na teret. S druge strane, kao što je to istaknula i nezavisna odvjetnica u točki 105. svojeg mišljenja, ta tri predmeta otvaraju važna pitanja u vezi s pravom Unije, među kojima je pitanje može li se i, ovisno o slučaju, pod kojim uvjetima država članica pozvati na članak 72. UFEU-a kako bi izuzela iz primjene odluke donesene na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a čija obvezujuća narav nije sporna i čiji je cilj premještanje znatnog broja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu uz poštovanje načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama koje u skladu s člankom 80. UFEU-a uređuje politiku Unije u području azila (vidjeti analogijom presudu od 9. srpnja 1970., Komisija/Francuska, 26/69, EU:C:1970:67, t. 11. i 13.).
- 71 Stoga treba odbiti prigovore nedopuštenosti koji se temelje na tome da su tužbe bespredmetne i da su u suprotnosti s ciljem postupka iz članka 258. UFEU-a, kao i one koji se temelje na tome da Komisija nije istaknula dovoljan interes za podnošenje tih tužbi.

Prigovori nedopuštenosti u predmetima C-715/17 i C-718/17, koji se temelje na povredi načela jednakog postupanja

– Argumentacija stranaka

- 72 U predmetu C-718/17 Mađarska tvrdi da su tužbe zbog povrede obveze nedopuštene jer je Komisija, ograničivši se na podnošenje tužbe samo protiv triju predmetnih država članica, iako velika većina država članica nije u potpunosti poštovala svoje obveze na temelju Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601, povrijedila načelo jednakog postupanja te je time prekoračila diskrecijsku ovlast koja joj je dodijeljena člankom 258. UFEU-a.
- 73 U predmetu C-715/17 Republika Poljska u biti ističe prigovor nedopuštenosti iste naravi.
- 74 Komisija osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 75 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da Komisija raspolaže diskrecijskom ovlašću prilikom odlučivanja je li potrebno postupati protiv države članice, utvrđivanja koje su odredbe povrijeđene i biranja trenutka kada će započeti postupak zbog povrede protiv nje, pri čemu razmatranja koja određuju taj izbor ne mogu utjecati na dopuštenost tužbe (presuda od 19. rujna 2017., Komisija/Irska (Registracijska pristojba), C-552/15, EU:C:2017:698, t. 34. i navedena sudska praksa).
- 76 Sud je tako već presudio da, uzimajući u obzir tu marginu prosudbe, to što tužba zbog povrede obveze nije podnesena protiv neke države članice nije bitno za ocjenu dopuštenosti tužbe zbog povrede obveze koja je podnesena protiv druge države članice (presuda od 3. ožujka 2016., Komisija/Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, t. 25.).
- 77 Osim toga, kao što je to Komisija podsjetila na raspravi, ona je u Dvanaestom izvješću o premještanju i preseljenju jasno navela da bi države članice koje još nisu premjestile nijednog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, što je situacija u kojoj su se nalazile Republika Poljska i Mađarska, i/ili koje više

nisu preuzele obveze premještanja iz Grčke i Italije više od jedne godine, što je situacija u kojoj su se nalazile Republika Poljska i Češka Republika, mogle biti predmet postupka zbog povrede obveze osim ako odmah ili najkasnije u roku od mjesec dana preuzmu takve obveze i provedu stvarna premještanja.

- 78 Nadalje, u svojoj Komunikaciji od 13. lipnja 2017. Europskom parlamentu, Europskom vijeću i Vijeću – Trinaesto izvješće o premještanju i preseljenju [COM(2017) 330 final], Komisija je utvrdila da su sve države članice, osim Republike Poljske, Mađarske i Češke Republike, nakon poziva objavljenog u Dvanaestom izvješću o premještanju i preseljenju počele redovito preuzimati obveze na temelju članka 5. stavka 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 te je ona stoga odlučila pokrenuti postupak za povredu obveze protiv tih triju država članica.
- 79 U tim okolnostima Komisijina tužba, time što nastoji osigurati da sve države članice, osim Helenske Republike i Talijanske Republike, koje imaju obveze premještanja koje proizlaze iz odluka 2015/1523 i 2015/1601, u potpunosti je obuhvaćena ciljem koji se tim odlukama nastoji postići.
- 80 Naime, valja podsjetiti da obveze koje sadržavaju privremene mjere predviđene odlukama 2015/1523 i 2015/1601, s obzirom na to da su iste donesene na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a s ciljem pomoći Helenskoj Republici i Talijanskoj Republici da se bolje nose s hitnom situacijom zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja na njihovu državnom području, moraju u načelu biti raspodijeljene među svim drugim državama članicama, u skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, s obzirom na to da u skladu s člankom 80. UFEU-a to načelo uređuje politiku Unije u području azila (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 291.).
- 81 U ovom se slučaju djelovanje Komisije temelji na neutralnom i objektivnom kriteriju koji se odnosi na ozbiljnost i postojanost povreda koje se stavljaju na teret Republici Poljskoj, Mađarskoj i Češkoj Republici, koji, s obzirom na cilj odluka 2015/1523 i 2015/1601 kako je upravo naveden, omogućava razlikovanje situacije tih triju država članica od situacije drugih država članica, uključujući one koje nisu u potpunosti poštovale svoje obveze koje proizlaze iz tih odluka.
- 82 Iz toga slijedi da u ovom slučaju Komisija uopće nije prekoračila granice margine prosudbe koju ima u okviru članka 258. UFEU-a time što je odlučila pokrenuti postupak zbog povrede obveze protiv Republike Poljske, Mađarske i Češke Republike, a ne protiv drugih država članica. Stoga treba odbiti prigovore nedopuštenosti koji se temelje na povredi načela jednakog postupanja.

Prigovor nedopuštenosti u predmetu C-718/17, koji se temelji na povredi prava obrane tijekom pre sudskog postupka

– *Argumentacija stranaka*

- 83 U predmetu C-718/17 Mađarska prigovara Komisiji, kao prvo, da nije poštovala njezina prava obrane u pre sudskom postupku jer je rok za odgovor od četiri tjedna određen u pismu opomene i obrazloženom mišljenju bio pretjerano kratak, protivan uobičajenom roku od dva mjeseca i nije bio opravdan legitimnom hitnošću.
- 84 Komisija je osobito povrijedila prava obrane Mađarske time što je odbila njezin zahtjev za produljenje roka za odgovor određen u obrazloženom mišljenju.
- 85 Mađarska tvrdi da je Komisija sama po sebi uzrokovala hitnost na koju se poziva s obzirom na to da je tek u lipnju 2017., i stoga na datum koji je relativno blizu datumu isteka razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601, odlučila pokrenuti postupke zbog povrede obveze protiv triju predmetnih država članica. Pretjerano kratki rokovi za odgovor i brzina pre sudskog postupka ne objašnjavaju se

stvarnom hitnošću, nego činjenicom da je Komisija željela po svakoj cijeni odrediti u obrazloženom mišljenju rok koji je dotičnim državama članicama određen za usklađivanje s njihovim obvezama na način da on istječe prije nego što se navedene odluke prestanu primjenjivati u rujnu 2017., i to kako bi se izbjegla nedopuštenost njezinih tužbi. Hitnost na koju se poziva Komisija također je u suprotnosti s činjenicom da je ta institucija čekala četiri mjeseca nakon isteka roka određenog u obrazloženom mišljenju za podnošenje ove tužbe.

- 86 Kao drugo, Mađarska prigovara Komisiji da tijekom pretdsudskog postupka nije navela povredu koju joj stavlja na teret.
- 87 Mađarska u tom pogledu ističe da, iako je Komisija u svojoj tužbi iznijela kratko objašnjenje u kojem se navodi zašto, prema njezinu mišljenju, povreda članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 podrazumijeva povredu članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke, to objašnjenje nije dovoljno za otklanjanje činjenice da Komisija tijekom pretdsudske faze postupka zbog povrede obveze nije jasno definirala povredu koja je predmet tog postupka.
- 88 Iako se u obrazloženju pisma opomene i obrazloženog mišljenja Mađarskoj stavljala na teret samo povreda članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601, Komisija je u zahtjevima iz tog pisma i tog mišljenja također navela povredu članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke bez dodatne analize.
- 89 Ta nepreciznost predmeta postupka također je posljedica činjenice da se Komisija u pretdsudskom postupku u više navrata pozvala na povredu kako Odluke 2015/1523 tako i Odluke 2015/1601, iako Mađarska, s obzirom na to da nije dobrovoljno preuzela obvezu, nije bila dužna premjestiti podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju prve od tih dviju odluka.
- 90 Komisija osporava te argumente.

– *Ocjena Suda*

- 91 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da je svrha pretdsudskog postupka omogućiti državi članici o kojoj je riječ, s jedne strane, da ispuní svoje obveze koje ima na temelju prava Unije i, s druge strane, da učinkovito iskoristi svoja sredstva obrane protiv Komisijinih prigovora. Pravilnost tog postupka predstavlja bitno jamstvo koje zahtijeva UFEU, ne samo za zaštitu prava država članica o kojima je riječ nego i kako bi se osiguralo da predmet mogućeg sudske postupka bude jasno definiran (presuda od 19. rujna 2017., Komisija/Irska (Registracijska pristojba), C-552/15, EU:C:2017:698, t. 28. i 29. i navedena sudska praksa).
- 92 Ti ciljevi nalažu Komisiji da državama članicama ostavi razuman rok za davanje odgovora na pismo opomene i za postupanje u skladu s obrazloženim mišljenjem ili, ovisno o slučaju, za pripremu svoje obrane. Kako bi se ocijenila razumnost određenog roka, valja uzeti u obzir sve okolnosti svojstvene predmetnoj situaciji. Tako se u posebnim situacijama mogu opravdati vrlo kratki rokovi, pogotovo kada je potrebno hitno otkloniti povredu obveze ili ako je dotična država članica bila u potpunosti upoznata s Komisijinim stajalištem puno prije početka postupka (presuda od 13. prosinca 2001., Komisija/Francuska, C-1/00, EU:C:2001:687, t. 65.).
- 93 Također valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi već navedenoj u točki 75. ove presude, Komisija ima pravo ocijeniti je li potrebno postupati protiv države članice, utvrditi koje su odredbe povrijeđene i izabrati trenutak kada će započeti postupak zbog povrede protiv nje, pri čemu razmatranja koja određuju taj izbor ne mogu utjecati na dopuštenost tužbe.
- 94 U ovom slučaju, što se tiče, kao prvo, prigovora nedopuštenosti koji se temelji na navodno pretjerano kratkim rokovima za odgovor koji su utvrđeni u pismu opomene i obrazloženom mišljenju, iz Komisijinih izvješća o premještanju i preseljenju nedvojbeno proizlazi da je ta institucija odlučila

pokrenuti postupke zbog povrede obveze 15. lipnja i 16. lipnja 2017., i stoga u relativno poodmaklom stadiju dvogodišnjeg razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 koje je završavalo 17. rujna odnosno 26. rujna 2017. Ta je odluka obrazložena činjenicom da je prije pokretanja tih postupaka i prije isteka tog razdoblja primjene navedena institucija željela dati posljednju mogućnost trima dotičnim državama članicama koje još nisu premjestile nijednog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ili nisu više preuzimale obveze premještanja dulje od jedne godine, da ispune obveze koje imaju na temelju navedenih odluka preuzimanjem formalnih obveza i premještanjem podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu najkasnije u roku od mjesec dana.

- 95 Osim toga, ta odluka o pokretanju postupka zbog povrede obveze u relativno poodmaklom stadiju dvogodišnjeg razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 čini se opravdanom s obzirom na činjenicu, koju je Sud već istaknuo, da je premještanje znatnog broja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, poput onog predviđenog Odlukom 2015/1601, istodobno nova i složena operacija za koju je potrebno određeno vrijeme pripreme i provedbe, osobito u smislu koordinacije između upravnih tijela država članica, prije nego što proizvede konkretne učinke (presuda od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 97.).
- 96 Stoga, iako je, s obzirom na relativnu blizinu datuma isteka razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601, konačno tijekom svibnja 2017. postalo hitno razmotriti mogućnost da se tri dotične države članice putem postupka zbog povrede obveze prisile da poštuju svoje obveze premještanja nametnute tim odlukama za preostali dio tog razdoblja primjene, razlog te hitnosti ne može se pripisati nikakvoj inerciji ili nepravodobnom djelovanju Komisije, već se on nalazi u upornom odbijanju tih triju država članica da udovolje opetovanim Komisijinim pozivima usklađivanja s tim obvezama.
- 97 Komisija je potpuno legitimno, u okviru margine prosudbe koju ima u pogledu odabira trenutka u kojem pokreće postupak zbog povrede obveze, najprije iscrpila sve mogućnosti kako bi uvjerala tri dotične države članice da provedu premještanja i preuzmu formalne obveze kako bi uredno pridonijele, uz poštovanje načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama koje u skladu s člankom 80. UFEU-a uređuje politiku Unije u području azila, cilju stvarnog premještanja koji se nastoji postići odlukama 2015/1523 i 2015/1601, istodobno osiguravajući da navedene države članice ne izbjegnu tužbu zbog povrede obveze u slučaju da odluče ne postupiti u skladu s Komisijinim konačnim pozivom da ispune svoje obveze.
- 98 Iz toga slijedi da u ovom slučaju Komisija nije prekoračila tu marginu prosudbe.
- 99 Osim toga, valja istaknuti da su tri dotične države članice najkasnije od 16. svibnja 2017., datuma Dvanaestog izvješća o premještanju i preseljenju, bile obaviještene o Komisijinoj namjeri da protiv njih podnese tužbu zbog povrede obveze ako nastave odbijati postupiti u skladu s odlukama 2015/1523 i 2015/1601.
- 100 Isto tako, u potpunosti su bile upoznate s Komisijinim stajalištem puno prije pokretanja pre-sudskog postupka 15. lipnja i 16. lipnja 2017. Naime, Komisija je u različitim dopisima kao i u nekoliko izvješća o premještanju i preseljenju istaknula svoje stajalište u pogledu povreda koje se stavljaju na teret trima dotičnim državama članicama. U tim se okolnostima predmetni rokovi od četiri tjedna ne mogu smatrati nerazumno kratkim.
- 101 Nadalje, ne čini se da su rokovi za odgovor od četiri tjedna određeni u pismima opomene i obrazloženim mišljenjima onemogućili dotične države članice da u pre-sudskom postupku korisno istaknu svoju obranu protiv prigovora koje je iznijela Komisija.
- 102 Naime, u svojim odgovorima na tužbu, odgovoru na repliku i u intervencijskim podnescima tri dotične države članice u biti ponavljaju argumente koje su već istaknule u svojim odgovorima na pisma opomene i obrazložena mišljenja.

- 103 Također treba odbiti konkretniji argument Mađarske prema kojem joj Komisija nije mogla odrediti rokove za odgovor od četiri tjedna te joj nije mogla odbiti produljenje tih rokova s obzirom na to da su oni bili istekli u ljetnom razdoblju 2017. tijekom kojeg je smanjeno osoblje u predmetnom mađarskom ministarstvu trebalo pripremiti odgovor ne samo u tom predmetu, nego i u drugim dvama predmetima u kojima su bila istaknuta složena pitanja o tumačenju prava Unije i koja su zahtijevala znatne napore.
- 104 Naime, Mađarska je najkasnije od 16. svibnja 2017., datuma Dvanaestog izvješća o premještanju i preseljenju, znala da Komisija u kratkom roku namjerava pokrenuti postupak zbog povrede obveze protiv te države članice ako ona i dalje ne bude provodila Odluku 2015/1601. Mađarska također nije mogla zanemariti da bi Komisija, ako se pokrene taj postupak, bila prisiljena odrediti relativno kratke rokove za odgovor kako bi se osiguralo da pre sudski postupak može biti okončan prije isteka razdoblja primjene te odluke 26. rujna 2017. Stoga je ta država članica u ovom slučaju morala predvidjeti dovoljne kapacitete, uključujući tijekom ljetnog razdoblja 2017., kako bi mogla odgovoriti na pismo opomene i obrazloženo mišljenje.
- 105 Kao drugo, što se tiče navodne nepreciznosti prigovora koje je Komisija iznijela protiv Mađarske u pre sudskom postupku i, konkretnije, činjenice da je veza između povrede obveza koje proizlaze iz članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i povrede obveza koje proizlaze iz članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke bila objašnjena samo u tužbi i na osobito sažet način, valja utvrditi da je u zahtjevima u pismu opomene i u onima u obrazloženom mišljenju Komisija Mađarskoj izričito stavila na teret povredu obveza koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i „posljedično” njezinih „drugih obveza premještanja” propisanih člankom 5. stavicama 4. do 11. te odluke.
- 106 Osim toga, u obrazloženju pisma opomene i obrazloženog mišljenja Komisija je na isti i dovoljno jasan način objasnila tu uzročnu vezu, navodeći da obveze iz članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 čine „prvi korak” na kojem se „gradi” detaljan i obvezujući postupak upravne suradnje između Helenske Republike i Talijanske Republike, s jedne strane, i država članica premještanja, s druge strane, čiji je cilj provedba transfera podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz prvih dviju država članica u druge države članice i da članak 5. stavci 4. do 11. te odluke sadržava niz konkretnih i naknadnih zakonskih obveza za države članice premještanja.
- 107 U tom pogledu valja istaknuti da je stvarno premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu putem njihova transfera na državno područje države članice premještanja moguće samo ako je ta država članica u prvom stadiju postupka premještanja preuzela obvezu u tom smislu za određen broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Ako takva obveza nije preuzeta protivno članku 5. stavku 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601, takva povreda nužno dovodi do povrede naknadnih obveza propisanih člankom 5. stavicama 4. do 11. svake od tih odluka u okviru kasnijih stadija postupka čiji je cilj stvarno premještanje dotičnih podnositelja zahtjeva njihovim transferom na državno područje dotične države članice.
- 108 Stoga Mađarska nije mogla zanemariti očitu uzročnu vezu između povrede članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i povrede članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke.
- 109 Osim toga, iako je točno da se u određenim razlozima pisma opomene i obrazloženog mišljenja, osobito u onima koji opisuju pravni okvir, Komisija pozvala ne samo na Odluku 2015/1601, nego i na Odluku 2015/1523, iako Mađarska nije bila obvezana potonjom odlukom, predmet povrede obveze koja se stavlja na teret Mađarskoj bio je posve jasan za tu državu članicu s obzirom na tumačenje cjelokupnog obrazloženja pisma opomene i obrazloženog mišljenja, a osobito onog koje se odnosi na ocjenu Komisije koja se odnosi samo na Odluku 2015/1601. Osim toga, zahtjevima kako u pismu opomene tako i u obrazloženom mišljenju Mađarskoj se stavlja na teret samo povreda te odluke. Stoga navodna nepreciznost određenih tužbenih razloga nije mogla utjecati na to da Mađarska ostvaruje svoja prava obrane.

- 110 S obzirom na prethodno navedeno, treba odbiti prigovor nedopuštenosti koji je istaknula Mađarska i koji se temelji na povredi prava obrane tijekom pre-sudskog postupka.

Prigovor nedopuštenosti u predmetu C-719/17, koji se temelji na nedovoljnoj preciznosti ili nedosljednosti tužbe

– Argumentacija stranaka

- 111 U predmetu C-719/17 Češka Republika je, povodom pitanja za pisani odgovor koje joj je Sud postavio u svrhu rasprave, u svojem odgovoru na to pitanje osporila dopuštenost tužbe koja se na nju odnosi jer se u tužbi ne navodi dosljedno i precizno povreda obveze koja joj se stavlja na teret. U tom pogledu ističe da se u tužbenom zahtjevu ne spominje datum početka povrede koja joj se stavlja na teret, dok se u zahtjevima kako u pismu opomene tako i u obrazloženom mišljenju navodi 13. kolovoza 2016. kao datum početka povrede. Osim toga, određeni tužbeni razlozi navode ili 13. svibnja 2016. ili 13. kolovoza 2016. kao datum početka te povrede.

- 112 Komisija osporava te argumente.

– Ocjena Suda

- 113 Valja podsjetiti da tužbu treba ispitati isključivo s obzirom na tužbene zahtjeve sadržane u tužbi kojom se pokreće postupak (presuda od 30. rujna 2010., Komisija/Belgija, C-132/09, EU:C:2010:562, t. 35. i navedena sudska praksa).
- 114 Usto, iz ustaljene sudske prakse u vezi s člankom 120. točkom (c) Poslovnika Suda proizlazi da u svakom aktu kojim se pokreće postupak treba jasno i precizno naznačiti predmet spora i dati sažet prikaz istaknutih razloga kako bi se omogućilo tuženiku da pripremi obranu, a Sudu da provede nadzor. Iz toga slijedi da temeljni pravni i činjenični elementi na kojima se zasniva takva tužba moraju na dosljedan i razumljiv način biti vidljivi iz samog teksta tužbe te da u njoj istaknuti zahtjevi moraju biti formulirani na nedvosmislen način kako bi se izbjeglo da Sud odluči ultra petita ili propusti odlučiti o nekom od prigovora (presuda od 31. listopada 2019., Komisija/Nizozemska, C-395/17, EU:C:2019:918, t. 52. i navedena sudska praksa).
- 115 Sud je također presudio da u okviru tužbe podnesene na temelju članka 258. UFEU-a prigovore treba iznijeti na dosljedan i precizan način kako bi se državi članici i Sudu omogućilo da pravilno razumiju doseg povrede prava Unije koja se stavlja na teret, što je nužno da bi država članica mogla na koristan način istaknuti navode u svoju obranu i Sud provjeriti postojanje povrede obveze koja se stavlja na teret (presuda od 31. listopada 2019., Komisija/Nizozemska, C-395/17, EU:C:2019:918, t. 53.).
- 116 Komisijina tužba osobito mora sadržavati dosljedno i detaljno obrazloženje razloga na temelju kojih je Komisija zaključila da zainteresirana država članica nije ispunila jednu od obveza koju ima na temelju Ugovorâ. Stoga proturječnost u iznošenju tužbenog razloga koji je Komisija iznijela u prilog svojoj tužbi zbog povrede obveze ne ispunjava postavljene zahtjeve (presuda od 2. lipnja 2016., Komisija/Nizozemska, C-233/14, EU:C:2016:396, t. 35.).
- 117 U ovom slučaju valja utvrditi da, iako je u zahtjevima kako u pismu opomene tako i u obrazloženom mišljenju Komisija utvrdila da je 13. kolovoza 2016. datum početka povrede koja se stavlja na teret Češkoj Republici, u tužbenim zahtjevima u predmetu C-719/17, kako su objavljeni u Službenom listu Europske unije (SL 2018., C 112, str. 19.), taj se datum, a ni bilo koji drugi datum, ne spominje kao datum početka te povrede.

- 118 Prema tome, opis postupanja koje se stavlja na teret Češkoj Republici u tužbenom zahtjevu tužbe kojom se pokreće postupak ima, kao takav, određene nepreciznosti ili dvosmislenosti. Stoga bi se na temelju tog tužbenog zahtjeva moglo zaključiti da je ta država članica povrijedila svoje obveze koje proizlaze iz članka 5. stavka 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja primjene tih odluka, iako je nesporno da je Češka Republika preuzela obveze premještanja na temelju tih odredbi tijekom navedenog razdoblja primjene, pri čemu je druga i posljednja obveza od 13. svibnja 2016.
- 119 Međutim, iako je, s obzirom na ono što je navedeno u točki 113. ove presude, ta nepreciznost ili dvosmislenost tužbenih zahtjeva u predmetu C-719/17 vrijedna žaljenja, valja utvrditi da iz obrazloženja tužbe dovoljno jasno proizlazi i da je u replici potvrđeno da se konkretna povreda obveze koju Komisija stavlja na teret Češkoj Republici sastoji od toga da nakon 13. svibnja 2016. više nije preuzela obveze premještanja na temelju članka 5. stavka 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601. Međutim, s obzirom na to da, u skladu s navedenim odredbama, takve obveze moraju biti preuzete „najmanje svaka tri mjeseca”, datum početka povrede obveze koja se stavlja na teret Češkoj Republici nužno je 13. kolovoza 2016., kao što je to Komisija uostalom izričito navela u zahtjevima kako u pismu opomene tako i u obrazloženom mišljenju, kao i u određenim tužbenim razlozima.
- 120 Proizlazi da Češka Republika nije mogla razumno pogrešno razumjeti točan datum početka povrede svojih obveza koji joj Komisija stavlja na teret i da je u pogledu te povrede mogla djelotvorno ostvariti svoja prava obrane (vidjeti po analogiji presudu od 5. svibnja 2011., Komisija/Portugal, C-267/09, EU:C:2011:273, t. 28. i od 31. listopada 2019., Komisija/Nizozemska, C-395/17, EU:C:2019:918, t. 57.). Također, u tim okolnostima ne postoji nikakav rizik da Sud odluči ultra petita.
- 121 Stoga treba odbiti prigovor nedopuštenosti koji je Češka Republika istaknula zbog nedostatka preciznosti ili nedosljednosti tužbe kojom se pokreće postupak u predmetu C-719/17.
- 122 Što se tiče predmeta C-718/17, valja ponovno napomenuti da, iako je Komisija u obrazloženom mišljenju utvrdila 25. prosinca 2015. kao datum početka povrede koja se Mađarskoj stavlja na teret, u tužbenim zahtjevima, kako su objavljeni u Službenom listu Europske unije (SL 2018., C 112, str. 19.), u vezi s tim nije naveden nikakav datum. U tim okolnostima i zato što je predmet postupka pred Sudom ograničen obrazloženim mišljenjem (vidjeti među ostalim presudu od 18. lipnja 1998., Komisija/Italija, C-35/96, EU:C:1998:303, t. 28. i navedenu sudsku praksu), tužba u tom predmetu dopuštena je u dijelu u kojem se odnosi na to da je Mađarska od 25. prosinca 2015. navodno povređivala obveze koje proizlaze iz članka 5. stavaka 2. i 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 123 S obzirom na sve prethodno navedeno i uzimajući u obzir pojašnjenja navedena u prethodnoj točki, valja zaključiti da su tri tužbe zbog povrede obveze dopuštene.

Meritum

Postojanje navodnih povreda

- 124 Valja podsjetiti da je, u okviru postupka zbog povrede obveze na temelju članka 258. UFEU-a, na Komisiji da dokaže postojanje navodne povrede obveze i da Sudu dostavi potrebne elemente za provjeru postoji li ta povreda obveze a da se ne može pozvati ni na kakvu presumpciju (presuda od 18. studenoga 2010., Komisija/Portugal, C-458/08, EU:C:2010:692, t. 54. i navedena sudska praksa).

- 125 U ovom slučaju Komisija stavlja na teret Republici Poljskoj od 16. ožujka 2016., Mađarskoj od 25. prosinca 2015. i Češkoj Republici od 13. kolovoza 2016. da su povrijedile obveze koje imaju na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601, kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje imaju na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 126 U tom pogledu valja istaknuti, s jedne strane, da je obveza preuzimanja obvezâ premještanja najmanje svaka tri mjeseca propisana člankom 5. stavkom 2. Odluke 2015/1523 istim riječima kao i u članku 5. stavku 2. Odluke 2015/1601 i da su naknadne obveze stvarnog premještanja propisane u članku 5. stavcima 4. do 11. Odluke 2015/1523 na način koji je u biti istovjetan onomu članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601, pri čemu neke razlike u tekstu stavaka 4. i 9. navedenog članka 5. nisu relevantne za ocjenu osnovanosti triju tužbi.
- 127 S druge strane, kao što je to već istaknuto u točki 107. ove presude, postoji očita uzročna veza koju tri dotične države članice nisu razumno mogle pogrešno razumjeti, između povrede članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i povrede članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 128 Riječ je, naime, o naknadnim obvezama u okviru postupka premještanja, tako da, ako se ne poštuje obveza nametnuta člankom 5. stavkom 2. svake od tih odluka, zbog toga što nisu preuzete obveze premještanja određenog broja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, također nisu ispunjene obveze propisane člankom 5. stavcima 4. do 11. svake od navedenih odluka u svrhu stvarnog premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje su preuzete obveze.
- 129 Valja utvrditi da tri dotične države članice ne osporavaju da na dan 23. kolovoza 2017., dan isteka roka određenog u obrazloženim mišljenjima, postoje njihove povrede obveza koje imaju na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i/ili članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601, tako da treba smatrati utvrđenim postojanje tih povreda kao i, posljedično, postojanje povreda naknadnih obveza premještanja koje imaju na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1523. i/ili članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 130 Te povrede uostalom nisu sporne jer je Komisija u svojim različitim mjesečnim izvješćima o premještanju i preseljenju, za koja je nesporno da su tri dotične države članice za njih znale, osigurala praćenje, među ostalim, stanja napretka premještanja iz Grčke i Italije predviđenih odlukama 2015/1523 i 2015/1601, u kojima se za svaku državu članicu premještanja navodi broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje su preuzete obveze premještanja kao i broj stvarno premještenih podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Međutim, ta izvješća potvrđuju postojanje povreda koje navodi Komisija i na koje se podsjeća u točki 125. ove presude.
- 131 Kad je riječ o Češkoj Republici, postojanje povrede obveze koja joj se stavlja na teret također jasno proizlazi iz Rezolucije br. 439 od 5. lipnja 2017., navedene u točki 31. ove presude, kojom je ta država članica odlučila suspendirati provedbu svojih obveza preuzetih na sastanku 25. i 26. lipnja 2015. Europskog vijeća, koje su potom formalizirane na sastanku predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Europskog vijeća od 20. srpnja 2015. i provedene Odlukom 2015/1523 te provedbu svojih obveza koje proizlaze iz Odluke 2015/1601.
- 132 Stoga valja utvrditi da je Komisija utvrdila postojanje povreda navedenih u trima predmetnim postupcima zbog povrede obveze.
- 133 S obzirom na navedeno, tri predmetne države članice iznose niz argumenata kojima se opravdava to što su one izuzele iz primjene odluke 2015/1523 i 2015/1601. Riječ je, s jedne strane, o argumentima koji se odnose na odgovornosti država članica za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje

sigurnosti, koje Republika Poljska i Mađarska temelje na članku 72. UFEU-a u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a i, s druge strane, o argumentima koje Češka Republika temelji na navodnoj nefunkcionalnosti i neučinkovitosti mehanizma premještanja koji je predviđen tim odlukama.

Sredstva obrane koja Republika Poljska i Mađarska temelje na članku 72. UFEU-a u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a

Argumentacija stranaka

- 134 Republika Poljska i Mađarska u biti tvrde da su u ovom slučaju imale pravo, na temelju članka 72. UFEU-a, u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a, koji im daje isključivu nadležnost za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti u okviru akata donesenih u području slobode, sigurnosti i pravde iz glave V. UFEU-a, izuzeti iz primjene svoje obveze sekundarnog prava, i stoga nižeg ranga, koje proizlaze iz Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601, akata koji su doneseni na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a i koji su stoga obuhvaćeni navedenom glavom V.
- 135 Te države članice ističu da su na temelju članka 72. UFEU-a odlučile izuzeti iz primjene Odluku 2015/1523 i/ili Odluku 2015/1601. Smatraju da im, u skladu s njihovom ocjenom rizika koji donosi moguće premještanje ekstremističkih i opasnih osoba koje mogu počinuti nasilne ili čak terorističke akte, mehanizam premještanja kako je predviđen člankom 5. svake od tih odluka i kako su ga primijenila grčka i talijanska tijela ne omogućuje da u potpunosti osiguraju očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti.
- 136 U tom pogledu navedene države članice upućuju na brojne probleme s kojima se suočila primjena mehanizma premještanja, osobito u pogledu dovoljno preciznog utvrđivanja identiteta i podrijetla podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su trebali biti premješteni, probleme koje je pogoršao nedostatak suradnje grčkih i talijanskih tijela u okviru postupka premještanja, među ostalim, time što su ta tijela odbila časnicima za vezu država članica omogućiti provođenje intervjua s dotičnim podnositeljima zahtjeva prije njihova transfera.
- 137 Republika Poljska osobito smatra da članak 72. UFEU-a nije odredba na temelju koje se može osporavati valjanost akta prava Unije. Naprotiv, riječ je o pravilu usporedivom s kolizijskim pravilom na temelju kojeg ovlasti država članica u području očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti imaju prednost pred njihovim obvezama na temelju sekundarnog prava. Država članica mogla bi se pozivati na članak 72. UFEU-a kako ne bi provela akt donesen u okviru glave V. Ugovora uvijek kad smatra da postoji rizik, pa makar i samo potencijalni, za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti za koje je odgovorna. U tom pogledu država članica ima vrlo široku marginu prosudbe i mora dokazati samo vjerodostojnost rizika za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti kako bi se mogla pozvati na članak 72. UFEU-a.
- 138 Ne ističući posebno sredstvo obrane koje se temelji na članku 72. UFEU-a, Češka Republika sa svoje strane tvrdi da bi, s obzirom na prijetnje javnoj sigurnosti koje bi donosilo premještanje osoba koje su potencijalno povezane s vjerskim ekstremizmom, trebalo osigurati da svaka država članica premještanja može zaštititi svoju unutarnju sigurnost. Međutim, ta zaštita unutarnje sigurnosti nije osigurana prije svega zbog nepostojanja dovoljnih informacija o dotičnim osobama i nemogućnosti provođenja intervjua kako bi se provjerilo da dotični podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu ne predstavljaju prijetnju za nacionalnu sigurnost ili javni poredak u državi članici premještanja.

Ocjena Suda

- 139 U Uniji koja se temelji na vladavini prava akti institucija uživaju presumpciju zakonitosti. Budući da su odluke 2015/1523 i 2015/1601 od njihova donošenja bile obvezujuće za Republiku Poljsku i Češku Republiku, te su države članice bile dužne poštovati te akte prava Unije i provoditi ih tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja primjene. Jednako vrijedi za Mađarsku kad je riječ o Odluci 2015/1601, aktu koji je za tu državu članicu bio obvezujući od njegova donošenja i tijekom cijelog dvogodišnjeg razdoblja primjene (vidjeti po analogiji presudu od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 85.).
- 140 Na tu obvezatnost odluka 2015/1523 i 2015/1601 nimalo nije utjecala činjenica da su Mađarska i Slovačka Republika pred Sudom osporavale zakonitost Odluke 2015/1601 u okviru tužbe za poništenje na temelju članka 263. UFEU-a, u kojima je Republika Poljska intervenirala u potporu tim dvjema državama članicama. Osim toga, nijedna od potonjih nije od Suda zahtijevala suspenziju primjene te potonje odluke ili donošenje privremenih mjera na temelju članaka 278. i 279. UFEU-a, slijedom čega tužba za poništenje, u skladu sa spomenutim člankom 278., nije imala nikakav suspenzivni učinak (vidjeti po analogiji presudu od 27. ožujka 2019., Komisija/Njemačka, C-620/16, EU:C:2019:256, t. 86. i 87.).
- 141 Uostalom, Sud je presudom od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće (C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631) odbio te tužbe za poništenje Odluke 2015/1601, potvrđujući tako zakonitost navedene odluke.
- 142 U ovom slučaju Republika Poljska i Mađarska, iako navode da se ne namjeravaju pozivati na nezakonitost Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601 s obzirom na članak 72. UFEU-a, tvrde da im je na temelju tog članka dopušteno te odluke ili jednu od njih izuzeti iz primjene.
- 143 U tom pogledu valja podsjetiti da, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, iako je na državama članicama da donesu mjere potrebne za osiguravanje javnog poretka na svojem državnom području kao i njihove unutarnje i vanjske sigurnosti, iz toga ipak ne proizlazi da se na takve mjere uopće ne primjenjuje pravo Unije. Naime, kao što je Sud već utvrdio, Ugovor predviđa izričita odstupanja koja se primjenjuju u slučaju situacija koje mogu dovesti u pitanje javni poredak ili javnu sigurnost samo u člancima 36., 45., 52., 65., 72., 346. i 347. UFEU-a, koji se odnose na točno određene iznimne slučajeve. Iz toga se ne može zaključiti da u Ugovoru postoji opća iznimka koja iz područja primjene prava Unije isključuje sve mjere poduzete radi zaštite javnog poretka ili javne sigurnosti. Priznavanjem postojanja takve rezerve izvan posebnih uvjeta odredaba Ugovora mogla bi se ugroziti obvezujuća narav i ujednačena primjena prava Unije (vidjeti u tom smislu među ostalim presudu od 15. prosinca 2009., Komisija/Danska, C-461/05, EU:C:2009:783, t. 51. i od 4. ožujka 2010., Komisija/Portugal, C-38/06, EU:C:2010:108, t. 62. i navedenu sudsku praksu).
- 144 Osim toga, odstupanje iz članka 72. UFEU-a mora se, kao što je utvrđeno u ustaljenoj sudskoj praksi, među ostalim, za odstupanja iz članaka 346. i 347. UFEU-a, usko tumačiti (vidjeti u tom smislu presude od 15. prosinca 2009., Komisija/Danska, C-461/05, EU:C:2009:783, t. 52. i od 4. ožujka 2010., Komisija/Portugal, C-38/06, EU:C:2010:108, t. 63.).
- 145 Iz toga proizlazi da, iako se člankom 72. predviđa da glava V. Ugovora ne utječe na izvršavanje odgovornosti koju države članice imaju u pogledu očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti, on se ne može tumačiti na način da državama članicama daje ovlast odstupanja od odredaba Ugovora samim pozivanjem na te odgovornosti (vidjeti po analogiji presude od 15. prosinca 2009., Komisija/Danska, C-461/05, EU:C:2009:783, t. 53. i od 4. ožujka 2010., Komisija/Portugal, C-38/06, EU:C:2010:108, t. 64.).

- 146 Stoga svaka država članica ne može jednostrano bez nadzora institucija Unije odrediti doseg zahtjeva koji se odnose na održavanje javnog poretka ili nacionalne sigurnosti (vidjeti u tom smislu presudu od 11. lipnja 2015., Zh. i O., C-554/13, EU:C:2015:377, t. 48. i od 2. svibnja 2018., K. i H. F. (Pravo boravka i tvrdnje o ratnim zločinima), C-331/16 i C-366/16, EU:C:2018:296, t. 40. i navedenu sudsku praksu).
- 147 Država članica koja se poziva na pogodnost članka 72. UFEU-a dužna je dokazati potrebu primjene odstupanja predviđenog tim člankom u svrhu izvršavanja svojih odgovornosti u području očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti (vidjeti po analogiji presudu od 15. prosinca 2009., Komisija/Danska, C-461/05, EU:C:2009:783, t. 55. i od 4. ožujka 2010., Komisija/Portugal, C-38/06, EU:C:2010:108, t. 66.).
- 148 U tom pogledu valja podsjetiti da je, što se tiče Odluke 2015/1601, Sud u točkama 307. do 309. presude od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće (C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631), već odbio argument koji je Republika Poljska istaknula kao intervenijent, prema kojem je ta odluka protivna načelu proporcionalnosti s obzirom na to da ne omogućuje državama članicama da osiguraju stvarno izvršavanje odgovornosti koje imaju za očuvanje javnog poretka i zaštitu unutarnje sigurnosti na temelju članka 72. UFEU-a.
- 149 Naime, Sud je utvrdio da se u uvodnoj izjavi 32. Odluke 2015/1601, čiji je sadržaj uostalom jednak onome uvodne izjave 26. Odluke 2015/1523, među ostalim, navodilo da tijekom cijelog postupka premještanja treba voditi računa o nacionalnoj sigurnosti i javnom poretku, sve do provedbe transfera podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i da je u tom okviru nužno potpuno poštovanje temeljnih prava podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, uključujući relevantna pravila o zaštiti podataka (presuda od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 307.).
- 150 Sud se također pozvao na članak 5. Odluke 2015/1601, naslovljen „Postupak premještanja”, koji u stavku 7., čiji je tekst uostalom istovjetan tekstu članka 5. stavka 7. Odluke 2015/1523, predviđa da države članice zadržavaju pravo odbiti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za njega postoje opravdani razlozi da ga se smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na njihovu državnom području ili ako postoje ozbiljni razlozi za primjenu odredaba o isključenju utvrđenih u člancima 12. i 17. Direktive 2011/95 (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 308.).
- 151 U tom pogledu valja dodati da članak 5. stavak 4. Odluke 2015/1523 i, u istovjetnom tekstu, članak 5. stavak 4. Odluke 2015/1601 predviđaju da država članica premještanja može donijeti odluku o neodobravanju premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu kojeg su identificirale Helenska Republika ili Talijanska Republika u svrhu njegova premještanja samo ako postoje opravdani razlozi kako su navedeni u stavku 7. navedenog članka 5., odnosno opravdani razlozi zbog kojih se može smatrati da dotični podnositelj zahtjeva predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na njihovu državnom području.
- 152 Modaliteti mehanizma koje sadržava članak 5. svake od tih odluka uostalom odražavaju načela navedena u točkama 143. do 147. ove presude, prema kojima članak 72. UFEU-a, kao odredbu o odstupanju, treba usko tumačiti i prema kojima se njime stoga državama članicama ne daje ovlast da odstupe od odredaba prava Unije samim pozivanjem na interese povezane s očuvanjem javnog poretka i zaštitom unutarnje sigurnosti, nego im nalaže da dokažu potrebu primjene odstupanja predviđenog tim člankom u svrhu izvršavanja svojih odgovornosti u tim područjima.
- 153 Stoga valja utvrditi da je Vijeće prilikom donošenja Odluka 2015/1523 i 2015/1601 pravilno uzelo u obzir izvršavanje odgovornosti država članica na temelju članka 72. UFEU-a time što je za to izvršavanje odredilo, što se tiče dvaju stadija postupka premještanja nakon faze preuzimanja obveza, posebne uvjete utvrđene u članku 5. stavcima 4. i 7. svake od tih odluka.

- 154 U tom pogledu, kad je riječ o „ozbiljnim razlozima” za primjenu odredaba o „isključenju” iz članaka 12. i 17. Direktive 2011/95, razlozima koji su, u skladu s člankom 5. stavkom 7. svake od Odluka 2015/1523 i 2015/1601, omogućili državi članici da odbije premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, iz sudske prakse Suda proizlazi da se nadležno tijelo dotične države članice može pozvati na razlog za isključenje iz članka 12. stavka 2. točke (b) Direktive 2011/95 i članka 17. stavka 1. točke (b) te direktive, koji se odnose na to da je podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu počinio „teško kazneno djelo” tek nakon što je u svakom pojedinačnom slučaju procijenilo konkretne činjenice koje su mu poznate kako bi utvrdilo postoje li ozbiljni razlozi zbog kojih se može smatrati da su djela koja je počinila dotična osoba, koja usto ispunjava kriterije za stjecanje zahtijevanog statusa, obuhvaćena tim razlogom za isključenje, pri čemu ocjena težine predmetnog kaznenog djela zahtijeva sveobuhvatnu provjeru svih okolnosti svojstvenih predmetnom pojedinačnom slučaju (presuda od 13. rujna 2018., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, t. 48., 55. i 58.).
- 155 Osim toga, Sud je naveo da je, iako se ti razlozi za isključenje iz članaka 12. i 17. Direktive 2011/95 temelje na pojmu „teško kazneno djelo”, područje primjene razloga za isključenje iz statusa supsidijarne zaštite iz članka 17. stavka 1. točke (b) Direktive 2011/95 šire od područja primjene razloga za isključenje iz statusa izbjeglice iz članka 1. odjeljka F točke (b) Ženevske konvencije i članka 12. stavka 2. točke (b) Direktive 2011/95. Naime, dok se razlog za isključenje iz statusa izbjeglice predviđen tom potonjom odredbom odnosi na teško nepolitičko kazneno djelo koje je počinjeno izvan države u koju je dotična osoba izbjegla prije njezina prihvata kao izbjeglice, razlog za isključenje iz supsidijarne zaštite predviđen u članku 17. stavku 1. točki (b) Direktive 2011/95 općenito se odnosi na teška kaznena djela i stoga nije ograničen ni zemljopisno ni vremenski ni u pogledu naravi predmetnih kaznenih djela (presuda od 13. rujna 2018., Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, t. 46. i 47.).
- 156 Što se tiče takozvanih „opravdanih” razloga za zaključak da podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu predstavlja „opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak” na državnom području dotične države članice premještanja, a koji potonjoj omogućuju da na temelju članka 5. stavka 4. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 odbije premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu kojeg su identificirale Helenska Republika i Talijanska Republika, i da, na temelju članka 5. stavka 7. svake od tih odluka, odbije premjestiti podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ti razlozi, s obzirom na to da moraju biti „opravdani”, a ne „ozbiljni”, i koji se nužno ne odnose na teško kazneno djelo koje je već počinjeno ili teško nepolitičko kazneno djelo već počinjeno izvan države u koju je dotična osoba izbjegla prije svojeg prihvata kao izbjeglice, nego zahtijevaju samo dokazivanje „opasnosti za nacionalnu sigurnost ili javni poredak”, očito ostavljaju širu marginu prosudbe državama članicama premještanja od ozbiljnih razloga za primjenu odredaba o isključenju iz članaka 12. i 17. Direktive 2011/95.
- 157 Osim toga, valja istaknuti da se tekst članka 5. stavaka 4. i 7. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 razlikuje, među ostalim, od teksta članka 27. stavka 2. Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL 2004., L 158, str. 77.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42. i ispravak SL 2016., L 87, str. 36.) kojim se zahtijeva da osobno ponašanje dotičnog pojedinca mora predstavljati „stvarnu, trenutačnu i dostatno ozbiljnu prijetnju koja utječe na neki od temeljnih interesa društva” dotične države članice. Stoga pojam „opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak” u smislu prethodno navedenih odredbi odluka 2015/1523 i 2015/1601 treba tumačiti šire od onoga kako ga se tumači u sudskoj praksi koja se odnosi na osobe koje uživaju pravo slobodnog kretanja. Taj pojam može, među ostalim, obuhvatiti moguće prijetnje nacionalnoj sigurnosti ili javnom poretku (vidjeti po analogiji presude od 4. travnja 2017., Fahimian, C-544/15, EU:C:2017:255, t. 40. i od 12. prosinca 2019., E. P. (Prijetnja javnom poretku), C-380/18, EU:C:2019:1071, t. 29. i 32.).

- 158 Tako se nadležnim tijelima država članica premještanja mora priznati široka margina prosudbe kada određuju predstavlja li državljanin treće zemlje kojeg treba premjestiti opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na njihovu državnom području (vidjeti po analogiji presudu od 12. prosinca 2019., E. P. (Prijetnja javnom poretku), C-380/18, EU:C:2019:1071, t. 37.).
- 159 S obzirom na to, kao i na ozbiljne razloge za primjenu odredbi o isključenju iz članaka 12. i 17. Direktive 2011/95, tijela države članice premještanja mogu se pozvati na opravdane razloge zbog kojih se podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak samo u slučaju postojanja podudarnih, objektivnih i konkretnih elemenata na temelju kojih se dotični podnositelj zahtjeva može sumnjiviti da predstavlja takvu trenutačnu ili potencijalnu opasnost (vidjeti po analogiji presudu od 12. prosinca 2019., E. P. (Prijetnja za javni poredak), C-380/18, EU:C:2019:1071, t. 49.), i samo nakon što su ta tijela u pogledu svakog podnositelja zahtjeva čije se premještanje predlaže provela ocjenu činjenica koje su im poznate kako bi utvrdila postoje li takvi razumni razlozi s obzirom na sveobuhvatno ispitivanje svih okolnosti svojstvenih predmetnom pojedinačnom slučaju.
- 160 Iz toga slijedi da se mehanizmom predviđenim u okviru postupka premještanja u članku 5. stavcima 4. i 7. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 ovlašćuje nadležna tijela države članice premještanja da se pozivaju na ozbiljne ili opravdane razloge u vezi s održavanjem nacionalne sigurnosti ili javnog poretka na njezinu državnom području samo nakon što u svakom pojedinačnom slučaju ispituju trenutačnu ili potencijalnu opasnost koju dotični podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu predstavlja za te interese. Stoga mu se protivi, kao što je to u biti istaknula i nezavisna odvjetnica u točki 223. svojeg mišljenja, da se država članica u okviru tog postupka kategorično poziva na članak 72. UFEU-a samo u svrhu opće prevencije i bez uspostave izravne veze s pojedinačnim slučajem kako bi opravdala suspenziju ili čak prestanak izvršenja obveza koje ima na temelju Odluke 2015/1523 i/ili Odluke 2015/1601.
- 161 To objašnjava zašto je članak 5. stavak 2. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601, koji se odnosio na prvi stadij postupka premještanja i u kojem je navedena obveza država članica premještanja da navedu, najmanje svaka tri mjeseca, broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njihovo državno područje, toj obvezi dao bezuvjetnu narav i nije predviđao mogućnost da se te države članice pozovu na postojanje opasnosti za nacionalnu sigurnost ili javni poredak na tom državnom području kako bi opravdale neprimjenjivanje te odredbe. Naime, neodređivanje, u tom početnom stadiju tog postupka, podnositelja zahtjeva koji su trebali biti premješteni u dotičnu državu članicu onemogućilo je svaku pojedinačnu ocjenu rizika koji su oni mogli predstavljati za javni poredak ili nacionalnu sigurnost navedene države članice.
- 162 Nadalje, što se tiče poteškoća s kojima se suočila Republika Poljska kako bi osigurala nacionalnu sigurnost ili javni poredak u stadijima postupka premještanja nakon preuzimanja obveza 16. prosinca 2016., valja primijetiti da se one odnose na početak dvogodišnjeg razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601.
- 163 U tom pogledu valja istaknuti, kao što je već navedeno u točki 95. ove presude, da je premještanje znatnog broja osoba poput onog predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601 istodobno nova i složena operacija za koju je potrebno određeno vrijeme pripreme i provedbe, osobito u pogledu koordinacije između upravnih tijela država članica, prije nego što proizvede konkretne učinke.
- 164 Osim toga, ako je, kao što to tvrde Republika Poljska i Češka Republika, mehanizam predviđen člankom 5. stavcima 4. i 7. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 neučinkovit zbog, među ostalim, nedostatka suradnje talijanskih tijela, takve praktične poteškoće nisu svojstvene navedenom mehanizmu i moraju se, ako je to slučaj, riješiti između tijela država članica korisnica premještanja i tijela država članica premještanja u duhu suradnje i međusobnog povjerenja koji mora prevladavati u

okviru provedbe postupka premještanja predviđenog člankom 5. svake od tih odluka (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2017., Slovačka i Mađarska/Vijeće, C-643/15 i C-647/15, EU:C:2017:631, t. 309.).

- 165 U tom pogledu valja primijetiti da iz izvješća o premještanju i preseljenju proizlazi da je, iako je na početku razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 broj stvarno premještenih podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu bio relativno nizak zbog toga što su, među ostalim, određene države članice u znatnom broju slučajeva odbile premjestiti podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su identificirale Helenska Republika ili Talijanska Republika zbog, među ostalim, opasnosti koju bi oni predstavljali za njihov javni poredak ili njihovu sigurnost, taj problem je postupno izgubio na važnosti i tempo stvarnih preseljenja postajao je sve održiviji.
- 166 Naime, kao što to proizlazi iz Osmog, Jedanaestog i Dvanaestog izvješća o premještanju i preseljenju, države članice premještanja u određenim su uvjetima mogle provesti dodatne, čak sustavne sigurnosne kontrole, među ostalim, intervjuima, te su u pogledu premještanja iz Italije od 1. prosinca 2016. imale mogućnost da od Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) zatraže pomoć za provedbu intervjua kako bi se spriječilo da te kontrole nastave neopravdano usporavati postupak premještanja.
- 167 Osim toga, što se tiče premještanja iz Grčke, države članice premještanja su od stupanja na snagu odluka 2015/1523 i 2015/1601 imale mogućnost zahtijevati da sigurnosne intervjue provode njihovi vlastiti policijski službenici prije premještanja.
- 168 Te mjere dopunjuju mehanizam koji je već predviđen u članku 5. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601 kako bi se osigurala identifikacija dotičnih osoba, među ostalim, u stavcima 5. i 11. tog članka koji nameću uzimanje otisaka prstiju prije i poslije njihova transfera, kao i njihov prijenos u središnji sustav Eurodaca.
- 169 Iz toga slijedi da se Republika Poljska i Mađarska ne mogu osloniti na članak 72. UFEU-a kako bi opravdale svoje odbijanje provedbe svih obveza premještanja koje su im nametnute člankom 5. stavcima 2. i 4. do 11. Odluke 2015/1523 i/ili člankom 5. stavcima 2. i 4. do 11. Odluke 2015/1601.
- 170 Kao što je to u biti istaknula i nezavisna odvjetnica u točkama 226. i 227. svojeg mišljenja, argumentacija koja se temelji na tumačenju članka 72. UFEU-a u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a ne može dovesti u pitanje taj zaključak. Naime, ništa ne upućuje na to da se stvarno očuvanje bitnih državnih funkcija iz potonje odredbe, kao što je zaštita nacionalne sigurnosti, moglo osigurati samo izuzimanjem iz primjene Odluka 2015/1523 i 2015/1601.
- 171 Naprotiv, mehanizam predviđen u članku 5. stavcima 4. i 7. svake od navedenih odluka, i u svojoj konkretnoj primjeni koja se razvila u praksi tijekom razdoblja njihove primjene, ostavlja državama članicama premještanja stvarne mogućnosti da zaštite svoje interese povezane s javnim poretkom i unutarnjom sigurnosti u okviru ispitivanja pojedinačnog položaja svakog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu čije se premještanje predlaže, a da se pritom ne ugrožava cilj tih istih odluka, a taj je osigurati stvarno i brzo premještanje znatnog broja podnositelja zahtjeva kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita kako bi se smanjio znatan pritisak na sustave azila Italije i Grčke.
- 172 Stoga treba odbiti sredstva obrane koja Republika Poljska i Mađarska temelje na članku 72. UFEU-a u vezi s člankom 4. stavkom 2. UEU-a.

Sredstvo obrane koje je Češka Republika istaknula zbog nefunkcionalnosti i nedostatka učinkovitosti mehanizma premještanja predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601 prilikom njegove konkretne primjene

Argumentacija stranaka

- 173 Češka Republika tvrdi da je njezina odluka o izuzimanju iz primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 bila opravdana činjenicom da se u svojoj konkretnoj primjeni mehanizam premještanja, kako je predviđen tim odlukama, u velikom dijelu pokazao nefunkcionalnim i neučinkovitim, među ostalim, zbog sustavnog nedostatka suradnje grčkih i talijanskih tijela ili stvarnog nepostojanja u Grčkoj ili Italiji, u trenutku preuzimanja obveza premještanja, podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su mogli biti premješteni, što potvrđuje i slab uspjeh tog mehanizma u smislu ukupnog broja stvarno provedenih premještanja.
- 174 S obzirom na prijetnje javnoj sigurnosti koje bi uzrokovala premještanja osoba koje bi mogle biti povezane s vjerskim ekstremizmom, trebalo bi osigurati da se svaka država članica premještanja može zaštititi u skladu s člankom 4. stavkom 2. UEU-a i, konkretnije, s člankom 72. UFEU-a. To se načelo odražava i u članku 5. stavku 7. svake od odluka 2015/1523 i 2015/1601. Međutim, u svojoj konkretnoj primjeni mehanizam premještanja nije osigurao takvu zaštitu javne sigurnosti, među ostalim, zbog nepostojanja dovoljnih informacija o dotičnim osobama i nemogućnosti provođenja intervjua u pogledu sigurnosti, iako se radilo o nužnim uvjetima za provjeru da te osobe ne predstavljaju prijetnju za nacionalnu sigurnost ili javni poredak u državi članici premještanja.
- 175 Iz toga proizlazi da je preuzimanje obveza premještanja na temelju članka 5. stavka 2. svake od tih odluka bila samo formalna radnja kojom se nije ostvario cilj stvarnog premještanja koji se nastoji postići navedenim odlukama.
- 176 Češka Republika je stoga radije usredotočila svoje napore na učinkovitije mjere potpore od mjere premještanja pružajući, i na bilateralnoj razini i u okviru Unije, financijsku, tehničku ili kadrovska pomoć trećim zemljama koje su najviše pogođene, kao i državama članicama najizloženijima masovnom priljevu osoba kojima je nedvojbeno potrebna međunarodna zaštita.
- 177 Komisija osporava te argumente.

Ocjena Suda

- 178 Uvodno valja podsjetiti, kao što je to već navedeno u točki 31. ove presude, da je Češka Republika 5. lipnja 2017. donijela Rezoluciju br. 439, kojom je ta država članica odlučila suspendirati provedbu svojih obveza preuzetih na sastanku Europskog vijeća 25. i 26. lipnja 2015., koje su potom formalizirane na sastanku predstavnika vlada država članica koji su se sastali u okviru Europskog vijeća od 20. srpnja 2015. i provedene Odlukom 2015/1523 te provedbu svojih obveza koje proizlaze iz Odluke 2015/1601, „s obzirom na znatno pogoršanje stanja u području sigurnosti u Uniji [...] i očito nefunkcioniranje sustava premještanja”. Nesporno je da Češka Republika kasnije ni u jednom trenutku tijekom odgovarajućih razdoblja primjene navedenih odluka nije ukinula tu suspenziju.
- 179 U ovom slučaju, u okviru svoje obrane u postupku zbog povrede obveze koji se na nju odnosi, Češka Republika oslanja se na razmatranja o nefunkcioniranju ili nedostatku učinkovitosti mehanizma premještanja predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601 u njegovoj konkretnoj primjeni, uključujući posebni mehanizam predviđen člankom 5. stavcima 4. i 7. svake od tih odluka čija je svrha omogućiti državama članicama da štite nacionalnu sigurnost ili javni poredak na svojem državnom području u okviru postupka premještanja, kao opravdanje svoje odluke da ne provodi obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 2. i 4. do 11. svake od tih odluka.

- 180 U tom pogledu ne može se prihvatiti, osim ako bi se omogućilo ugrožavanje cilja solidarnosti koji je svojstven odlukama 2015/1523 i 2015/1601 kao i obvezujuća narav tih akata, da se država članica može, a da se pritom u tu svrhu ne poziva na pravnu osnovu predviđenu Ugovorima, osloniti na svoju jednostranu ocjenu navodnog manjka učinkovitosti ili čak navodnog nefunkcioniranja mehanizma premještanja koji je uspostavljen navedenim aktima, među ostalim, u pogledu očuvanja javnog poretka i zaštite unutarnje sigurnosti, kako bi se izuzela od svih obveza premještanja koje ima na temelju tih istih akata.
- 181 Također valja podsjetiti, kao što je to već istaknuto u točki 80. ove presude, da obveze koje sadržavaju privremene mjere predviđene odlukama 2015/1523 i 2015/1601, s obzirom na to da su iste donesene na temelju članka 78. stavka 3. UFEU-a s ciljem pomoći Helenskoj Republici i Talijanskoj Republici da se bolje nose s hitnom situacijom zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja na njihovu državnom području, moraju u načelu biti raspodijeljene među svim drugim državama članicama, u skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, s obzirom na to da u skladu s člankom 80. UFEU-a to načelo uređuje politiku Unije u području azila.
- 182 Osim toga, praktične poteškoće u primjeni odluka 2015/1523 i 2015/1601 koje navodi Češka Republika nisu svojstvene mehanizmu premještanja predviđenom tim odlukama ni, osim toga, posebnom mehanizmu iz članka 5. stavaka 4. i 7. svake od tih odluka i moraju se, u skladu s onim što je već navedeno u točki 164. ove presude, ako za to postoji potreba, riješiti između tijela država članica korisnica premještanja i tijela država članica premještanja u duhu suradnje i međusobnog povjerenja koji mora prevladavati u okviru provedbe postupka premještanja predviđenog člankom 5. svake od navedenih odluka.
- 183 Stoga navodna neučinkovitost ili navodno nefunkcioniranje mehanizma premještanja nije spriječila druge države članice da u redovitim vremenskim razmacima preuzimaju obveze premještanja i da provedu stvarno premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu tijekom cijelog razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 te, još izrazitije, da na kraju tih razdoblja reagirajući na poziv Komisije u njezinim mjesečnim izvješćima o premještanju i preseljenju intenziviraju tempo premještanja prije isteka navedenih razdoblja.
- 184 Nadalje, određeni praktični problemi koje je istaknula Češka Republika odnose se na činjenicu, već navedenu u točkama 95. i 163. ove presude, da je premještanje znatnog broja osoba poput onog predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601 istodobno nova i složena operacija za koju je potrebno određeno vrijeme pripreme i provedbe, osobito u pogledu koordinacije između upravnih tijela država članica, prije nego što proizvede konkretne učinke.
- 185 U tom pogledu također valja podsjetiti, kao što je to već istaknuto u točki 166. ove presude, da su tijekom razdoblja primjene odluka 2015/1523 i 2015/1601 izvršene određene prilagodbe u postupku premještanja kako bi se odgovorilo, među ostalim, na praktične probleme koje navodi Češka Republika. To, među ostalim, vrijedi za mogućnost država članica premještanja da izvrše dodatne sigurnosne kontrole u Grčkoj ili Italiji prije premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu kao i za mogućnost, koja se nudi od 1. prosinca 2016., da zatraže pomoć Europolu radi provedbe tih dodatnih sigurnosnih provjera u Italiji.
- 186 Naposljetku, također treba odbiti argument Češke Republike prema kojem bi ta država članica radije poduprla Helensku Republiku i Talijansku Republiku kao najizloženije države članice kao i određene treće zemlje pružanjem potpora drukčijih od premještanja.
- 187 Naime, budući da su odluke 2015/1523 i 2015/1601 od njihova donošenja i tijekom svojeg razdoblja primjene bile obvezujuće za Češku Republiku, ta je država članica bila dužna ispuniti obveze premještanja nametnute tim odlukama neovisno o pružanju drugih vrsta potpora Helenskoj Republici i Talijanskoj Republici te čak i ako su takve potpore također bile namijenjene smanjenju pritiska na sustave azila tih dviju najizloženijih država članica. Osim toga, valja napomenuti da su određene

potpore uostalom bile propisane navedenim odlukama ili drugim aktima donesenima na razini Unije. Takve potpore ne mogu ni u kojem slučaju zamijeniti provođenje obveza koje proizlaze iz odluka 2015/1523 i 2015/1601.

188 Iz toga slijedi da treba odbiti sredstvo obrane koje ističe Češka Republika i koje se temelji na navodnoj nefunkcionalnosti i navodnom nedostatku učinkovitosti mehanizma premještanja predviđenog odlukama 2015/1523 i 2015/1601.

189 S obzirom na sva prethodna razmatranja, treba utvrditi:

- time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Republika Poljska je povrijedila, od 16. ožujka 2016., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. svake od tih dviju odluka;
- time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Mađarska je povrijedila, od 25. prosinca 2015., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke, i
- time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Češka Republika je povrijedila, od 13. kolovoza 2016., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. svake od tih dviju odluka.

Troškovi

- 190 U skladu s člankom 138. stavkom 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Na temelju članka 140. stavka 1. Poslovnika, države članice koje su intervenirale u postupak snose vlastite troškove.
- 191 Budući da je Komisija u predmetu C-715/17 podnijela zahtjev da se Republici Poljskoj naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, treba joj naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i troškove Komisije. Valja odlučiti da će Češka Republika i Mađarska, koje su intervenirale u potporu Republici Poljskoj u tom predmetu, snositi vlastite troškove.
- 192 Budući da je Komisija u predmetu C-718/17 podnijela zahtjev da se Mađarskoj naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, treba joj naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i troškove Komisije. Valja odlučiti da će Češka Republika i Republika Poljska, koje su intervenirale u potporu Mađarskoj u tom predmetu, snositi vlastite troškove.
- 193 Budući da je Komisija u predmetu C-719/17 podnijela zahtjev da se Češkoj Republici naloži snošenje troškova i da ona nije uspjela u postupku, treba joj naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i troškove Komisije. Valja odlučiti da će Mađarska i Republika Poljska, koje su intervenirale u potporu Češkoj Republici u tom predmetu, snositi vlastite troškove.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) proglašava i presuđuje:

- 1. Predmeti C-715/17, C-718/17 i C-719/17 spajaju se u svrhu presude.**
- 2. Time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Republika Poljska je povrijedila, od 16. ožujka 2016., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2015/1523 od 14. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke i članka 5. stavka 2. Odluke Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015. o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije i Grčke kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. svake od tih dviju odluka.**
- 3. Time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Mađarska je povrijedila, od 25. prosinca 2015., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. te odluke.**
- 4. Time što nije u redovitim vremenskim razmacima, a najmanje svaka tri mjeseca, navela odgovarajući broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji se mogu brzo premjestiti na njezino državno područje, Češka Republika je povrijedila, od 13. kolovoza 2016., obveze koje ima na temelju članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1523 i članka 5. stavka 2. Odluke 2015/1601 kao i, posljedično, naknadne obveze premještanja koje ima na temelju članka 5. stavaka 4. do 11. Odluke 2015/1601 svake od tih dviju odluka.**
- 5. Republici Poljskoj se nalaže snošenje, osim vlastitih troškova u predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, i troškova Europske komisije u predmetu C-715/17.**
- 6. Mađarskoj se nalaže snošenje, osim vlastitih troškova u predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, i troškova Europske komisije u predmetu C-718/17.**
- 7. Češkoj Republici se nalaže snošenje, osim vlastitih troškova u predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, i troškova Europske komisije u predmetu C-719/17.**

Potpisi